

ÅRSPLAN del 1

august 2020 - juli 2021

for

Marihøna gårds-og friluftsbarnhage AS

Innholdsfortegnelse

Innledning

Kort om barnehagen s. 4

Om årsplanen s. 4

Natur og friluftsliv s. 6

Vi klatrer s. 7

Vi går på skøyter s. 7

Vi går på ski og aker s. 8

Vi sykler s. 9

Vi drar på kanoturer s. 9

Vi rir s. 10

Gårdslivet s. 10

Dyra våre s. 10

Hvorfor har vi dyr i barnehagen vår? s. 11

Barnas deltakelse i fjøset og med dyra s. 11

Jordbruk s. 12

Grønnsakshagene s. 12

Husmannspedagogikk s. 13

Tid s. 14

Tilstedeværelse s. 14

Tilgjengelighet s. 14

Vi vil ta husmannens verdier inn i barnehagen s. 15

Mat i barnehagen s. 15

Hverdagsaktiviteter s. 16

Barna deltar i husarbeid og vaktmesteroppgaver s. 16

Vi kildesorterer avfall s. 17

Vi gjenbruker det vi kan s. 17

Vi vektlegger håndverk s. 18

Vi leker i barnehagen s. 19

Sosial kompetanse s. 21

Hva kjennetegner de 5 hovedområdene s. 22

Dette er min kropp og dette er din kropp s. 23

Brannvern s. 24

Henry -førstehjelp s. 25

Trygghetssirkelen s. 25

Pedagogisk analyse s. 26

Samarbeid på tvers av avdelinger og med lokalmiljøet s.26

Felles arrangementer og fester s. 27

Vi drar på sommerturer s. 27

Hakkespettene og utforskergruppa s. 27

Førskoleklubben s. 28

Vanntilvenning i Ankerskogen s. 29

Furnes ungdomsskole s. 30

Videregående skoler s. 30

Lokale gårder s. 30

Lokale bedrifter s. 30

Furnes fotball og Gålåsbanen s. 30

Biblioteket s. 30

Overgang fra barnehage til skole s. 31

Samarbeid mellom hjem og barnehage s.32

Generelt s. 32

Mykid og månedsplaner s. 33

Endring i kontaktinformasjon s. 34

Ny i barnehagen s. 34

Leverer og hente i barnehagen s. 34

Foreldresamtaler s. 36

Tras og Alle med s. 36

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte s. 36

Klær i barnehagen s. 36

Vogner til soving i barnehagen s. 39

Sykdom og fravær s. 40

Foreldremøter s. 40

Samarbeidsutvalget (SU) s. 41

Barnehagens nettside s. 42

Facebook s. 42

Organisering av barnehagehverdagen s. 43

Avdelinger s. 43

Planleggingsdager s. 43

Personalmøter s. 43

Pedagogmøte s. 43

Avdelingsmøter s. 43

Oversikter over organisering av rutiner og ansvar s. 44

Aktivitetsplan for 2019- 2020 s. 49

Innledning

Kort om barnehagen

Vi er en gårds- og friluftsbarnehage med beliggenhet i Furnes i Ringsaker kommune. Mari Østby-Deglum startet opp barnehagen i 2004 med to avdelinger og har utvidet ved økt behov for barnehageplasser. Med skog og mark på alle kanter har vi fine landlige omgivelser rundt oss. Vi legger stor vekt på natur og friluftsliv, fysisk aktivitet, samt stell og kontakt med dyr gjennom husmannspedagogikk. Fra 1. januar 2017 ble barnehagen organisert som et aksjeselskap og fikk navnet Marihøna gårds - og friluftsbarnehage AS.

Vi har 8 avdelinger: Trollskogen, Hakkebakkeskogen, Lilleputtskogen, Nøtteliten, Bjørnehiet, Store-Alvene, Alvebarna og Små-Alvene.

Om årsplanen

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Årsplanen er et styringsverktøy. Planen skal hjelpe oss til å «dra i samme retning» og sikre kontinuitet og utvikling. Årsplanen bygger på Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen (fra 01.08.17) og gjelder for et barnehageår av gangen. Et barnehageår regnes fra 1. august til og med 31. juli året etter. Årsplanen skal godkjennes av barnehagens styrer og fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen har følgende funksjoner:

- Være et arbeidsredskap for barnehagens personale
- Dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser
- Gi mulighet for foreldre til å medvirke til barnehagens innhold
- Gir informasjon om det pedagogiske arbeidet til myndighetsnivå, barnehagens samarbeidspartnere, andre interesserte og foreldre.
- Vise hvordan vi i vår barnehage jobber med Rammeplanens formål og innhold, og hvordan vi gjør lokale praktiske og pedagogiske tilpassinger.
- Progresjon skal tydeliggjøres

Styrer i barnehagen leder prosessen med å utarbeide årsplanen og skal samarbeide med ansatte og barnehagens samarbeidsutvalg om dette arbeidet.

Vi har valgt å dele inn årsplanen i to deler:

Del 1: Generell del

Del 2: Årsplan for avdelingene

Årsplanens del 1 gjelder for hele barnehagen. Årsplanens del 2 utarbeides for hver avdeling, men avdelingene samkjøres slik at del to dokumenterer en progresjon gjennom hele barnehageløpet.

Årsplanen som gjelder for neste barnehageår skal være tilgjengelig fra senest 25. juni på vår nettside. Del 1 vil ligge åpent for alle som er interessert. Del 2 vil ligge under foreldrenes innlogging på vår nettside: www.marihona-barnehage.no

Smittevernstiltak

Barnehagen følger til enhver tid smittevernrådene myndighetene gir. Vi må derfor være forberedt på at det kan bli endringer i årsplaner og organisering av barnehagen i løpet av barnehageåret. Våren 2020 utarbeidet Folkehelseinstituttet en nivådeling av smitteverntiltak. Det er en trafikklysmoell med rødt, gult og grønt nivå. Barnehagen vil følge det nivået myndighetene til enhver tid anbefaler utfra den generelle smittesituasjonen i Norge. Vi har også tett samarbeid og oppfølging fra Private barnehagers landsforbund (PBL), bedrifthelsetjenesten, Ringsaker kommune og Kommunelegen når det gjelder aktuelle tiltak som blir iverksatt. Foreldre vil få løpende informasjon fra barnehagen, og SU vil kobles inn hvis det blir rødt nivå og vi må vurdere omfattende endringer i driften.

*«Naturen er et under,
livet er et eventyr»*

Natur og friluftsliv

Barnehagen er omgitt av skog og natur på alle kanter, og er et utmerket utgangspunkt som en mangfoldig læringsarena. Uteområdet i barnehagen er en stor naturtomt hvor vi

har sandkasser, lavvo, gapahuk, bålplasser og oppbygget utelekeplasser. Under lekeapparatene har vi bark, ellers naturlig eng og skog. Vi har taubaner, klatrestativer og klatrevegg. Vi har asfaltert sykkelbane og vi har en gruset tursti i skogen for de som ønsker større utfordringer på sykkel. I tillegg har barnehagen to gressplener der mange forskjellige plasskrevende aktiviteter foregår.

I vinterhalvåret har vi oppkjørte skiløyper innenfor gjerdene våre og hvis det er lite snø lager vi av og til skøytebane. Vi har også akebakker for alle nivåer!

Vi i barnehagen er opptatt av å gi barna mulighet til å komme nærmere naturen og det den har å by på. Vi vil at barna gjennom opplevelser og turer i naturen skal utvikle

en forståelse for naturen og årets gang. Alle som jobber hos har høy faglig kompetanse på friluftsliv.

Barna får leke fritt, utforsker og lærer seg å bli glad i naturen gjennom alle årstider. I naturen utvikler de fysisk og psykisk styrke. Hele dagen trener de på motorikk og blir godt kjent med sine egne grenser. De lærer å reise seg hvis de snubler og prøver igjen. De lærer at skrubbsår gror. De knytter vennskap på tvers av avdelinger og alder. Klatre opp på en stubbe for så å hoppe ned igjen, eller balansere på en rot eller en stokk som er lagt ned på bakken, blir vi aldri lei av. Vi kan øve og erfare, stadig møte nye utfordringer og oppleve mestringsglede hele dagen!

Vi bruker sansene våre mye når vi er ute. Vi lukter, ser, føler, hører og smaker. Vi stiller spørsmål for undring og oppdagelser. Barna får kjenne på og reflektere over sine egne opplevelser.

Hvis barna trenge en pause kan de hvile seg på et skinn eller teppe under et tre, eller kanskje de vil krype opp i en hengekøye for å få en liten stund for seg selv. De minste har også vogner de kan ta en pause i.

Det er viktig å tilpasse friluftslivet til alder og utviklingstrinn hos det enkelte barn. Veien til målet er like viktig som turmålet. På turen kan vi oppdage nye, spennende ting som må utforskes og da tar vi oss tid til det. For de minste barna kan en tur til bekken utenfor gjerdet til barnehagen føre til stor mestringsglede. Tenk deg at det er din

første tur der du går på egne små føtter. For en herlig følelse! For de eldste barna kan en sykkel tur til Gålåsbanen oppleves som årets høydepunkt. Vi kjenner alle følelsen av de første sykkelturene uten støttehjul!

Vi klatrer

I barnehagen vår er vi veldig glad i å klatre! Gjennom klatring får barna utfordret seg selv og de opplever mestring, læring og utvikling på en morsom måte. Når vi klatrer, må vi selv finne ut hvor vi kan plassere hender og føtter for å komme litt høyere. Vi øver dermed på øye-fot og øye-hånd koordinasjon. Litt kribling i magen er det også når vi nærmer oss toppen av klatreveggen! Men det føles trygt fordi vi har god sikring. Alle voksne som klatrer med barn i klatreveggen har sikringskurs. Vi kan også klatre sammen på naturlekeplassen eller i trærne våre.

Vi går på skøyter

I vinterhalvåret går vi på skøyter. Vær og føreforhold styrer hyppigheten. Det er ingen nedre aldersgrense. I teorien kan du gå på skøyter hvis du kan gå på beina. For oss er skøyteglede i fokus, og vi jobber med å få frem en indre motivasjon i barnet. Barna får lære grunnleggende skøyteferdigheter som å bøye seg eller hoppe. Mange av barna i barnehagen får sine første skøyteopplevelser hos oss. Det er viktig med nærværende og støttende voksne, både fysisk og psykisk 😊 For at barna skal oppleve å skyve fra på isen med skøytene sine er det best å støtte seg til f.eks. en bruske. Det er gøy å gå på rekker, i kjeder, danse og bevege seg. Etter hvert er mange med og spiller hockey.

Skøyter er en fin aktivitet for bevegelseserfaring og kroppskontroll. Barna kjenner på mestring, finner frem til indre motivasjon for å lære mer. Det er en super øvelse i å klare å reise seg når man ramler og fortsette der man slapp.

Enten lages det egen skøytebane for barna i barnehagen eller så reiser vi til en skøytebane. Er vi riktig heldige lager naturen skøytebane til oss på jordet ved barnehagen. Vi oppfordrer til at barna som ønsker delta på dette tilbudet har med

skøyter og hjelm selv slik at de får godt tilpasset utstyr. Barna kan også ta med hockeykøller hvis de ønsker det.

Vi går på ski og aker

Så lenge det er nok snø kan barn som ønsker det ha med ski i barnehagen og bruke skiene så mye de ønsker selv. Vårt mål er at barna skal ha det gøy og at de skal lære med utgangspunkt i egne ferdigheter og forutsetninger. Vi har unike uteområder for fantastiske ski- og akeopplevelser. Ski og aking gir flotte naturopplevelser, mestringfølelse, trener motoriske ferdigheter og er viktig som sosial arena der vi leker og utforsker grensene og ferdighetene våre sammen. Ski og aking er også en viktig del av vår kulturarv.

De voksne er nærværende og tett på. De inspirerer, motiverer og lærer barna skiteknikk. Staver er ikke lov i barnehagen. Det er to grunner til det: for det første blir balansen på ski mye bedre uten og for det andre på grunn av sikkerhet. Vi har bakker der du kan øve på utfor, kulekjøring, hopp og slalåm. Når vi har ski- og akedag i barnehagen i februar har vi skirenn med startnummer og diplom. Alle som vil får være med og alle får selv bestemme sitt eget tempo, vanskelighetsgrad og hvor mange runder de vil ta i de oppkjørte skiløypene våre. Alle heier på hverandre og vi fryder oss sammen over fullførte etapper.

Aking er kjempegøy! Det kiler i magen og vi fryder oss! Vi har flotte akebakker i barnehagen med ulik vanskelighetsgrad for å komme opp til toppen og ake ned og ulik fart. Vi har akematter og rumpeakebrett som vi deler på. Harde akebrett og kjelker kan brukes kun etter avtale med voksne da det kan være vanskelig å styre og det kan gjøre vondt å bli truffet av det.

Vi sykler

Så fort våren er her og snøen har smeltet, kan alle barn som ønsker ha med sine egne sykler og/eller sparkesykler i barnehagen. Syklene skal parkeres på anviste sykkelparkeringer. Alle som har med tohjuls sykler og/eller sparkesykler må også ha med sykkelhjelm. Sykkelhjelm skal tas på rett før sykling og tas av når man vil leke noe annet. Det er ikke lov å sykle på tohjuls sykkel eller sparkesykkel uten hjelm. Det er ikke lov å leke med sykkelhjelm på seg av sikkerhetsmessige årsaker. Vi har en del trehjuls sykler barna kan låne i barnehagen. Trehjulssyklene ansees som leke og har begrenset med fart derfor trenger ikke barna hjelm når de sykler på trehjuls sykler. Barna kan sykle når de vil og så mye de ønsker når det er frilek i barnehagen. Vi er opptatt av at sykling skal være lystbetont og vi sykler i all slags vær vår, sommer og høst. Vi har en asfaltert sykkelbane og en gruset løype i skogen barna kan sykle på. De voksne er tett på og støtter og hjelper barna. Vi øver på hvordan vi skal oppføre oss på sykkel og hvordan vi ferdes i trafikken. De største barna tar gjerne sykkel turer i nærområdet, til f.eks. Gålåsbane for å spille fotball eller besøke Kirkenær skole.

Vi drar på kanoturer

I sommerhalvåret tilbyr vi alle barn kanopadling fra 3-års alderen. Avdelingene drar på kanotur til Jessnes-stranda eller Mjøsparken 1-2 ganger i måneden. I månedsplanen vil det stå spesifisert når det er kanotur for avdelingen. Vi koser oss på tur med strand, sand og klatrestativ. Målet med kanopadling er at barna skal lære å ferdes trygt ved vannkanten, lære viktigheten og korrekt bruk av redningsvester, og lære grunnleggende ferdigheter i kanopadling. De voksne som er med har livredningskurs.

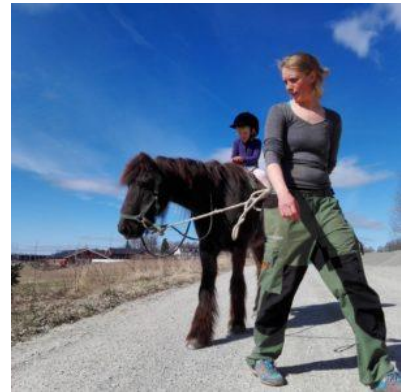

Vi rir

Forskning viser at det å stelle, ri og tilbringe tid med hester bidrar til god psykisk helse. Barna får en begynnende forståelse for at hesten skal ha mat, stell og omsorg. Barnet erfarer å måtte tilpasse seg hesten og at barnet og hesten er et team når de rir. Barna får en begynnende erfaring av hvordan kroppen, stemmen og pusten påvirker hesten. Barnet får en umiddelbar reaksjon på hvordan det oppfører seg fra hesten når de er sammen med den, og de kan dermed bli mer bevisst på hvordan de samhandler med andre mennesker. Riding kan hjelpe barnet til styrket selvfølelse og selvbylde. Kommunikasjon med hest kan hjelpe barnet til bedre kommunikasjon og samspill med andre barn og voksne.

Vi har ansatte som kan ri og som også har vært rideinstruktører, og de tilpasser riding til hvert enkelt barn utfra barnets utgangspunkt. Vi har ridehjelmer i ulike størrelser slik at barnet får låne en hjelm som sitter godt på hodet. Alle barn i vår barnehage får selv styre hvor nær hesten de vil komme og når/om de har lyst til å ri. Det er viktig at barnet opplever trygghet og mestring og at barnet får bruke den tiden det trenger. Barnet vil alltid ha en voksen med seg som oppmuntrer, trygger, inspirerer og skaper gode rammer for barnet utfra barnets behov.

Gårdslivet

Dyra våre

I barnehagen vår har vi shettlandspionnyen Feline, en Welsh som heter Queen, og islandshesten Lyksur. Vi har tre spælsauer, to dexterkuer, kaniner, marsvin, dvergsilkehøns, vaktler, geit og minigris. Innimellom har vi kyllinger, som vi følger fra egget blir lagt, via klekking og til voksen høne eller hane. Vår beliggenhet gjør at vi kan gå på besøk til nabogårder som har kuer (noen ganger kalver) og sauer. Vi får lov å besøke Lykset gård og se på de store hestene der. Der får vi også hilse på føll når de har det.

Hvorfor har vi dyr i barnehagen vår?

Husmannen hadde dyr både til kos og nytte. Vi ser at barn tiltrekkes av dyr og det skaper mye glede og trivsel.

Barna deltar aktivt i de daglige omsorgsoppgavene. Gjennom å delta på fôring, skifte halm, gi vann, stell og kos, utvikles evnen til å ta ansvar, vise omsorg og empati helt naturlig. Gjennom omsorg lærer barn å vise følelser og kjærlighet. Barna opplever at det er bruk for dem og at de må tilpasse sin oppførsel etter hva som er bra for dyret. På den måten utvikler barna helt naturlig selvkontroll. De lærer å ta hensyn til dyrene og utvikle forståelse for hva dyrene trenger. Barna lærer å tolke dyrenes kroppsspråk, kommunisere non-verbalt og vise respekt for dem. Læren om livets gang blir en naturlig del av dyredrift.

Barnas deltagelse i fjøset og med dyra

Barna får ta del i dyrenes hverdag med stell som børsting, rengjøring, foring og kos, samt riding. Alle avdelinger har faste fjøsuker der de har hovedansvar foring, stell og kos med dyra. Avdelingene har ansvar for renhold av bås for et dyr en måned av gangen. Det går på rundgang igjennom året slik at alle har vært igjennom stell for alle dyr og båser i løpet av et barnehageår.

I Årsplanen del 2 tydeliggjøres det hva avdelingen vektlegger i sine fjøsuker og hvordan de inkluderer barna inn i stell av dyrene. Det synliggjøres en progresjon fra barna er ca. 1 år til de begynner på skolen. Det skal være en gradvis tilvenning fra ett-åringene ser og observerer og gradvis nærmer seg dyrene med kos og mating, til daglige gjøremål i fjøset som stell av dyr, lære seg å se om dyra har det bra og riding.

For å sikre oss at alle barn i barnehagen får delta aktivt med stell av dyr, og for å sikre oss at alle dyra våre har det så godt som mulig, er det viktig med gode rutiner som alle barn og ansatte følger hver dag. Når det er fjøsuke er det det som er hovedprioriteringen til avdelingen.

En spennende aktivitet i fjøset er å se om hønene har lagt egg! Finner vi egg blir det ekstra god mat for store og små.

Om sommeren har vi andre rutiner da dyra er ute og på beite. Disse rutinene endres fra år til år ettersom hvor dyra oppholder seg på det store uteområdet vårt, hvordan sommervær vi har osv.

Jordbruk

Ringsaker kommune er en stor jordbrukskommune der kortreist mat og matglede er i fokus. Noen husmenn leide egen jord, andre ikke. Vi har ikke egne jorder i barnehagen der vi dyrker korn eller høy. Men vi er heldige og har en kornåker som ligger inntil barnehagens område. Det er derfor helt naturlig for oss å følge årets gang i

jordbruket. Det er spennende å se hele syklusen fra jorda blir pløyd til det trøskes og kornet kan males til mel. Etter at jorda er pløyd slåddes den og deretter sås det med traktor og såmaskin. Når frøene er i jorda blir åkeren tromlet med en trommel. Nå begynner åkeren å vokse og gro. Hvis det er mye ugress sprøytes det etter noen

uker. Så er det bare å vente på at kornet skal bli modent. Da må vi være tålmodige! Det er spennende når det nærmer seg høstån. Da trenger åkeren sol og varme slik at kornet modnes og blir klart til innhøsting. Høstån foregår vanligvis i august/september. Det er spennende når skurtreskeren inntar åkeren. Da vet vi at det straks er høst. Barna i barnehagen samler da havre til nek og vi forbereder oss til vinteren med å lage nek småfuglene kan få til jul.

Ekstra stas er det å besøke noen som har store landbruksmaskiner og redskap. Noen avdelinger får komme på besøk til nærliggende gårder for å se redskapene og maskinene på nært hold.

I september har vi et ekstra stort fokus på gårdsliv i barnehagen. Den måneden avslutter vi med en stor gårdsfest. Da pleier vi å få besøk av traktorer og alle som vil får ri. Vi har leker og aktiviteter knyttet opp mot gårdsdrift og dyr. Gårdsfesten oppsummerer og avrunder dyrking av jorda vår og vi gjør oss klar for høst og vinter.

Grønnsakshagene

Mat er et primærbehov. I dagens samfunn kan vi lett ta maten vår for gitt og ha liten eller ingen kunnskap om matproduksjon. Husmannspedagogikken vektlegger dyrking av grønnsaker. Vi har tre grønnsakshager: en på Tunet, en ved Bjørnehiet og en i Alveskogen. Gode vaner som skapes i barnehagen kan vare livet ut. Vi vil at barna i vår barnehage skal få god innsikt i matens opprinnelse og produksjon av matvarer. Matglede og matkultur er en viktig del av kulturen i Ringsaker kommune. Vi ser at matproduksjon og gode måltider skaper trivsel og opplevelse av å delta i et felleskap. Ved å delta i daglige gjøremål i grønnsakshagene våre får barna oppleve mestring og skaperglede, bli kjent med hvordan et lite frø kan bli til mat, hvordan en settepotet blir mange poteter, og hvordan bærbuskene gir oss masse bær hvert eneste år. Barna får god kjennskap til ulike redskaper, og viktigheten av god jord, sol og vann. Barna får motivasjon og opplever mestring utfra egne forutsetninger. De får sanse, oppleve og lære. De blir nysgjerrig på smaker, konsistenser og farger og får en grunnleggende forståelse for hvorfor sunn mat kan bidra til god helse og en bærekraftig utvikling.

Husmannspedagogikk

Barnehageåret 2019-2020 innførte vi husmannspedagogikk i vår barnehage. Husmannsplasser og husmenn er en viktig del av vår kulturarv. Pedagogikk omhandler utvikling, oppdragelse, læring og undervisning.

I Ringsaker er nok Prøysen den mest kjente husmannsplassen. Dette var barndomshjemmet til vår folkekjære dikter Alf Prøysen, og Prøysenstua er nå en del av Prøysenhuset.

Prøysenstua

Begrepet husmannspedagogikk kommer opprinnelig fra Danmark. Husmannspedagogikk handler i stor grad om «tankesettet vårt». Det handler om:

tid, tilstedeværelse og tilgjengelighet

Vi skal ha tilgjengelige og tilstedeværende voksne med god tid, som ser barna og møter dem der de er, akkurat her og nå. Vi skal være til stede i årstidene og de vil danne rammen for hverdagsaktivitetene våre og det pedagogiske innholdet. Før i tiden ble hverdagssituasjoner i stor grad brukt til læring. Barna var med de voksne og lærte ved å delta. Det ligger mye læring i å hjelpe til.

Tid: Vi vil ta hverdagen og tiden tilbake. Vi ønsker å gi barns medvirkning en stor plass. Vi skal ta oss tid til at barna får prøve å gjøre ting på sin måte, med veiledning fra de voksne. Barna skal få tid til å være nysgjerrige og kjenne på mestringsgleden. Vi vil prøve å la oppgaven styre, og ikke tiden. Da får vi indre ro. Vi må selvfølgelig ha rutiner gjennom dagen for å unngå kaos. Men om vi spiser litt før eller senere, eller flytter samlingsstunden, går det helt fint! Men det skal være til det beste for barna her og nå. Vi har det ofte så travelt i hverdagen og må rekke en hel masse. Mange unge opplever et sterkt press, med stort fokus på resultater og prestasjoner. Vi vil senke skuldrene og ha et mål om en stressfri hverdag for alle i barnehagen vår. Vi skal være sammen uten at det trenger å ligge noe planlagt bak til enhver tid. Vi skal skape rom for dialog, undring og filosofering. Vi skal ta oss tid til at barna skal få erfare selv, gjennom å prøve, feile og lykkes.

Tilstedeværelse: Har du noen gang prøvd å legge deg ned på gresset og bare se opp på en blå himmel og skyene som beveger seg der oppe? Eller har du prøvd å sitte stille på en stubbe i skogen og betrakte en fugl? Tilstedeværelse i livet akkurat nå, i øyeblikket. Åpne sansene. Vi vil gripe øyeblikkene der barna er motivert for læring. Og det er mye som skal læres. Vi voksne i barnehagen skal være til stede fysisk, men også være mentalt påkoblet, med hjerte, omsorg, godhet og bevissthet. Barna skal bli sett, hørt, lyttet til og vi skal ta de på alvor. Det å være mentalt og fysisk til stede i situasjonen fører til at du blir mer avslappet og det gir mulighet til rolige og gode stunder sammen. Vi skal inkludere barna i hverdagens gjøremål, ha mye tålmodighet og la barna få delta og gjøre ting selv. Vi vil la barna få utfordre seg og prøvd på ting de aldri har gjort før. Vi skal invitere barna inn i det vi voksne skal gjøre. De voksne må bruke ord og begrep slik at barna blir stimulert til å bruke språket aktivt. Vi kan telle, måle, regne, konstruere. Barn trenger tid og rom for å lære. Barna i vår barnehage skal få førstehåndserfaring og lære gjennom en naturlig tredimensjonal verden, ikke gjennom en skjerm. Vi benytter oss av digitale verktøy, men de skal støtte opp om det vi allerede gjør og ikke erstatte en naturlig læringssituasjon for barna våre.

Tilgjengelighet: Ha voksne tett på som gleder seg sammen med barna, veileder, trøster og oppmuntrer. Vi vil at barna skal få utfolde seg i naturen, få bruke og utvikle fantasien og kreativiteten sin med tilgjengelige og støttende voksne rundt seg. Barna

skal få være med på alt som må gjøres i barnehagen, slik at vi opprettholder et hyggelig miljø rundt oss. Barna skal få kjenne på at deres innsats betyr noe for andre. Vi vil skape verdifulle barndomsminner der barna opplever trygghet, frihet og at det er bruk for dem.

Vi vil ta med husmannens verdier inn i barnehagehverdagen

En husmann er en som er løsningsorientert og bruker kropp og kreativitet i det daglige arbeidet som skal utføres. Husmannen er stolt av stedet sitt, ivaretar alt rundt seg og utnytter ressurser i skog og mark. En husmann viser gjestfrihet og viser omsorg for naturen og menneskene. En husmann har forståelse for årets gang, har respekt for naturen, og for samspillet mellom naturen og menneskene. En husmann deler kunnskapen sin med andre og tar i et tak der det trengs. Husmannen har gjerne husdyr, dyrker mat, og høster av naturens goder. En husmann reparerer og gjenbruker det man kan, og sorterer søppel slik at mest mulig går inn i et naturlig kretsløp.

Mat i barnehagen

Barna får alle måltider i barnehagen. Foreldre betaler matpenger hver måned. Det å gi barna god og næringsrik mat er en del av den daglige omsorgen i barnehagen. Planlegging og tilbredelse av måltider er en viktig hverdagsaktivitet hos oss. Barna liker å være med og bestemme hva vi skal spise og hjelpe til med tilbereding av måltidene. Ved å la barna være med på matlaging får de mulighet til å tilegne seg kunnskap om hvor maten kommer fra og hvordan den lages. Måltider danner gode opplevelser og barna får kunnskap om tradisjoner og ulike matprodukter. De voksne er delaktig i måltidet og spiser sammen med barna.

Vi håper de eldste barna i barnehagen får besøke «Geitmyra Ringsaker matkultursenter for barn» i Brumunddal også dette barnehageåret. De jobber for at barn skal bli glade i mat som gjør dem godt.

Barn vokser raskt på kort tid og har et stort behov for næringsstoffer. Barns kosthold bør derfor være et sunt og variert kosthold slik at det dekker næringsstoffene kroppen trenger. Hos oss får de servert frokost, formiddagsmat (brødmåltid eller varm mat) og et mellommåltid på ettermiddagen. Å ha fokus på barns ernæring og helse i barneårene vil kunne gi helsegevinster og gode måltidsvaner for resten av livet. Derfor er vi svært opptatt av at vi i barnehagen skal ha et variert kosthold. Vi mener vann er den beste tørstedrikken, men tilbyr lettmelk til måltidene da melk er en viktig næringskilde. Av og til koser vi oss med juice til maten.

Vi tar selvfølgelig hensyn til eventuelle allergier og matintoleranser. Avdelingene vil ved tilfeller av allergier og matintoleranser samarbeide tett med foreldrene i forhold til oppfølging og tilrettelegging av måltider i barnehagen.

Vi skal oppleve et hyggelig sosialt fellesskap under måltidet. Mange av måltidene inntas utendørs. Rammene rundt måltidet er viktig. Det skal gi en følelse av trygghet og samhold. Vi har noen regler på avdelingene for måltidene slik at det blir hyggelig for alle. Vi øver på bordskikk og har hyggelige samtaler om det som opptar oss. Vi ønsker ro og god tid rundt måltidene. Barna skal lære å regulere selv, og kjenne på følelsen av sult, tørst og metthet.

Alle barn og voksne vasker hender med såpe og vann før matlaging og måltider. Når vi er på tur bruker vi våtservietter og håndsprit. De som er ømfintlige mot våtservietter gjør vi egne avtaler med.

Alle avdelinger har egne kjøleskap og tilgang til frysere.

Brødbaking: Dette er en viktig tradisjon vi ønsker å bringe videre. Veldig mange barn spiser kun kjøpt brød som er tilsatt mye salt. Ved å bake selv får vi et mye mer næringsrikt brød. Vi vil at barna skal bli kjent med melets kvaliteter, hva vi trenger for at brødet skal være godt for kroppen vår, at vi må tilsette gjær eller surdeigsarter, at vi må heve og kanskje kna brøddeigen, at den må stekes og får en brun og sprø stekeskorpe. Barna elsker å være med og bake. Enten kan vi sette brøddeigen dagen før og la deigen heve i kjøleskap natta over, eller vi kan sette deigen samme morgning som vi vil steke brødene. Vi har som mål at alle avdelinger skal bake brød en dag i uka, enten inne eller ute, i form eller på pinner. Vi ønsker at barna skal få kjenne lukten, smaken og lykken av nystekt brød. Og hvis vi av og til har hjemmelaget syltetøy blir lykken komplett!

Hverdagsaktiviteter

Barna deltar på husarbeid og vaktmesteroppgaver

Det er en god følelse å vite at noen har bruk for deg, bruk for hjelpen du gir. Når barna får bidra med husarbeid og andre oppgaver, føler de seg viktige og at det de gjør er betydningsfullt for andre. De får grunnleggende kunnskap om det de trenger for å kunne bidra, og alder og utvikling gir en naturlig progresjon. Det er viktig å kunne sørge for et hyggelig og rent miljø rundt seg. På et tidspunkt i livet skal barna stå på egne ben og i barnehagen får de gjøre seg sine første erfaringer om hva som skal til. Barna er nysgjerrige og synes det er stas å få være med de voksne. De deltar på støvtørking, vinduspuss, tømme oppvaskmaskin, dekke bord, lage mat, rydde etter mat, koste, feie og alt annet som må gjøres i et hus for at vi skal ha det rent og ryddig rundt oss.

Det er også andre ting som trengs i hverdagen, som vaktmesterne kan gjøre, men som barna også har stor glede av å få delta på. Hva skjedde med den lyspæra som ikke lyser lenger? Hvordan kan vi skifte den? Vi må måke snø og hakke is under alle portene våre på vinteren, vi må strø hvis det er glatt og vi må feie bort rusk og rask. Vi må prøve å reparere når noe går i stykker. En vask som er tett? Det var underlig? Hva kan årsaken til det være? Det er et mysterium og barna kan være med å finne ut av. En stol som har

et løst ben må skrus fast. Må vi hente hjelp fra vaktmester eller fagfolk er det også kjempespennende å følge med på!

Barna kan ikke være med på alle oppgaver. Vi vurderer til en hver tid hva som er sikkerhetsmessig greit og hva vi voksne må gjøre selv. Sikkerhet vil alltid komme først.

Vi kildesorterer avfall

Vi vil lære barna viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet vårt. Da holder det ikke å snakke, vi må handle. Vi kildesorterer alt avfall i barnehagen. Alle avdelingene kildesorterer avfallet sitt sammen med barna. Rang-Sells eier beholderne og tømmer for oss. Avfall vi ikke har beholdere til i barnehagen, sorterer vi og leverer på Sirkula gjenvinningsstasjon. Restavfall går videre til material -og energigjenvinning. Det som ikke kan gjenvinnes deponeres. Brennbart avfall går til energigjenvinning. Matavfallet brukes til produksjon av biogass. Mange busser og renovasjonsbiler går på biogass produsert av matavfallet vårt. Papir, papp og kartong blir til råvare for ny papirproduksjon. Mesteparten av plasten vi leverer går til energigjenvinning som brukes til produksjon av fjernvarme. Glass og metall gjenvinnes til nytt glass og metall. Elektrisk og elektronisk avfall leverer vi på gjenvinningsstasjonen der noe blir brukt i produksjon av nye produkter, mens farlig avfall sluttbehandles. Impregnert trevirke regnes som farlig avfall. Det leverer vi derfor til gjenvinningsanlegget som behandler impregnert trevirke etter strenge regler slik at utslippene ved forbrenning blir minimale. Annet farlig avfall som batterier, malingrester, lysstoffrør osv. leveres på gjenvinningsstasjonen. Avfall fra fjøset, som møkk og brukt halm, oppbevares på godkjent plass før det kjøres bort til annen godkjent plass med traktor eller brukes til gjødsel. Emballasje fra fôrsekker leveres til gjenvinningsstasjonen eller i plastavfall.

Vi gjenbraker det vi kan

Som husmenn flest er vi opptatt av å ta vare på naturen vår. Det kan vi gjøre ved å kildesortere avfall. Men vi kan også gjenbrake noe avfall selv slik at vi kan spare miljøet for noe transport og opprettholde en naturlig syklus.

Hageavfall, som gress og løv, komposterer vi selv på anviste plasser i barnehagen. Vi må være tålmodige for det tar litt tid før det blir god jord vi kan bruke til plantene våre.

Vi kan lage gjødselvann selv av f.eks. brennesle og annet ugress, som vi legger i vann i bøtter med lokk på. Lukter vondt, men det viktige er at det gir plantene våre en miljøvennlig og god næring. Vi kan vanne ut møkk fra kuene våre å bruke til gjødsel før vi sår i grønnsakshagene våre. Da må vi blande det godt inn i jorda. Vi kan også vanne ut kumøkka mye og bruke til gjødselvann ved behov.

Rent trevirke kan vi gjenbrake i barnehagen. Vi kan snekre, endre slik at tingene får et nytt bruksområde, vi kan spikke flis eller sage det opp til ved som gir oss varme på bålet.

Før vi kjøper inn nye ting skal vi tenke oss om. Har vi noe vi kan bruke fra før? Vi kan ta en runde rundt til de andre avdelingene, fortelle om behovet vårt. Kanskje de har noe vi kan gjenbruke? Vi skal ta vare på det vi har. En hylle det ikke er bruk for et sted, kan flyttes til et annet sted, en gardin kan bli veggen på en liten lekehytte, et teppe kan bli fine putetrekk, en boks kan flyttes og få nytt innhold, en ripete hylle kan males, en hylle kan bygges om til et legobord, en plankebit kan bli fuglebrett.

Gjenbruk for oss betyr også å reparere når noe går i stykker. Vi mener at det beste for miljøet vårt er å ta vare på det vi har og bruke opp tingene før vi kjøper nytt. Hvis en bamse er så uheldig å få hull på magen, tar en voksen med barn, finner frem nål og tråd og reparerer. Hvis to sykler er ødelagte, tar en voksen med seg noen barn og bruker deler fra den ene sykkelen for å reparere den andre. Vi har også sykler der vi kan kjøpe deler som går i stykker slik at vi ikke må kaste hele sykkelen hvis f.eks. en pedal mangler.

Våre tre spælsauer får lang og tykk ull. Ulla klippes på våren og vi kan gjenbruke i ulla håndverk og kunstuttrykk.

I skogen vår finner vi masse materiell vi kan gjenbruke i lek, læring, håndverk og kunstuttrykk. Rognebær tredd på snor blir nydelig pynt, kvister og kongler kan brukes til veldig mye, vi kan bygge gjerder, lage barhytter. Også her stopper bare fantasien og kreativiteten oss.

Det er utrolig hva barn kan ta i bruk. Ofte kan ting som ikke er ferdigproduserte leker, gi den mest kreative og morsomme leken der barna holder på lenge. De planlegger, organiserer, konstruerer, flytter, bærer og stabler. De bruker kroppen sin språket aktivt. Materialrester fra bygging kan bli kjempemorsom konstruksjonslek i sandkassa. Gamle blomsterpotter, rør, tomgods og flasker kan kombineres i det uendelige. Er det i tillegg tilgang på noen vannpytter er lykken fullkommen!

Vi vektlegger håndverk

Vi er svært opptatt av sikkerhet og tilpasser alle håndverksaktiviteter både etter barnas alder, men også individuelt hvor de er i sin utvikling. Et lite barn kan f.eks. banke med en liten hammer på spikere som allerede er festet på en planke av en voksen, mens et større barn kan holde materialene og spikre sammen f.eks. en fuglekasse selv. Et lite barn får ferdig oppklippet materiell mens et større barn er modent for å klippe med saksen selv. Vi har en progresjon igjennom barnehageløpet.

Snekring liker de fleste barn godt. I barnehagen vår har vi en snekkerbod i Alveskogen som alle avdelinger bruker. Der har vi verktøy og materialer. Her får barna trent finmotorikk og grovmotorikk. Det er små grupper i snekkerboden samtidig og voksne tilrettelegger og er tett på. Her lærer barna å holde i hammeren og at det er lurt med et hardt underlag når vi spikrer. Vi lærer hvordan vi håndterer skrutrekker, sag og kniv. Vente på tur er også noe vi naturlig må lære oss i snekkerboden.

Spikking er en morsom aktivitet. Dette kan vi gjøre på tur eller på faste plasser i barnehagen. Barna finner lett ro når vi spikker og vi har materialer rundt oss i naturen. Vi har strenge regler for bruk av kniv. Barna lærer hvordan de holder den, hvilken retning vi spikker (bort fra hånden) og hvordan vi overleverer kniven til en annen. Barna får erfaringer med hvilke pinner som egner seg til emne og hvilke som er for tynne og dermed knekker. Barna jobber side om side, med voksne tett på som veiledere.

Garn er et materiell vi verdsetter. Ulla fra sauene blir til garn og det er derfor et naturlig materiale vi har stor nytte av. Ull varmer og isolerer. Vi kan strikke, hekle, fingerhekle, fingerstrikke og veve. Hos oss kan de voksne som vil strikke og hekle til inspirasjon for barna. De voksne lager da ting vi trenger i barnehagen, som klær til dukkene våre, sitterunderlag, kluter eller grytelapper, slik at barna erfarer nytteverdien av håndverkstradisjonene våre. Når de voksne strikker eller hekler skal de gjøre det sammen med barna. Barna trenger nødvendigvis ikke gjøre det samme. Kanskje de vil tegne, veve, fingerhekle, tvinne, eller leke på gulvet eller ute, i nærheten av den voksne som sitter der som trygg base og følger med på det som skjer.

Toving er også noe vi liker å gjøre i vår barnehage. Vi kan tove med naturlig ull eller vi kan tove noe som er strikket. Toving skjer når ull blir utsatt for temperert vann, såpe og bevegelse. Vi kan tove så mye forskjellig, for eksempel sitteunderlag og pynteting. Toving er en sanseopplevelse de fleste barn setter pris på!

Vi setter stor pris på om besteforeldre og foreldre bidrar med å strikke eller sy dukkeklær, eller andre ting de ønsker. Kanskje noen besteforeldre har lyst til å komme og bli med i snekkerboden eller bare leke og bygge i sandkassa. Da kan de bare avtale med avdelingen for vi synes det er hyggelig med besøk og aktiviteter på tvers av generasjoner.

Vi leker i barnehagen

Vi lever i et samfunn der veldig store deler av et barns liv er styrt av organiserte aktiviteter. Vi er opptatt av barns frihet og medvirkning. Lek er, sammen med behov for ernæring, helse, bolig og utdanning, nødvendig for alle barns utvikling. Leken er instinktiv, frivillig og spontan. Den er naturlig og utforskende. Lek er kommunikasjon og uttrykk som forbinder tanke og handling. Leken omhandler alle aspekter av livet og hjelper barn til å utvikles fysisk, psykisk, emosjonelt og sosialt. Lek er en måte å lære seg å leve på, å leke er livet. Vi vil at barna gjennom lek, skal øve på å løse sine egne konflikter, stå for sine egen mening, men samtidig være lyttende i en konflikt og finne løsninger. Nærværende voksne er viktig i dette arbeidet.

Leken oppstår i øyeblikket og trer i kraft umiddelbart. Den er en aktivitet der barnas indre dominerer den ytre verden. Det som barnet opplever og erfarer i miljøet undersøkes og praktiseres i leken og blir slik til kunnskap for barnet. De ferdigheter som barnet tilegner seg i lek er motorikk, kroppsoppfatning, sosialt samspill, språkkunnskaper, ideer og grunnleggende matematiske ferdigheter. I leken bearbeider barnet inntrykk, problemer og motsetninger som barnet blir utsatt for i oppveksten. I lekens verden er alt mulig, der barnet kan forsøke å utforske verden rundt seg uten frykt for hva som ville skjedd dersom det var på alvor. Lek er barnets arbeid og det beste som finnes!

Vi mener den frie leken er den viktigste arenaen barnet har til å utvikle seg til hele mennesker. Frihet i leken skaper store rom for å knytte vennskap. I vår barnehage skal alle ha en venn, og gjerne mange venner. De voksne i barnehagen må tilrettelegge slik at alle blir kjent med hverandre og knytter bånd på kryss og tvers av alder og avdelinger. Vi skal også ha rom for at barn også ønsker å trekke seg tilbake og leke litt alene. Men ingen skal være ensomme. Det kan være intenst å være en god lekekamerat en hel barnehagedag, og da kan det være godt å ha litt tid for seg selv når man ønsker det.

Voksne i barnehagen setter rammene for leken, men barna skal ha stort handlingsrom innenfor rammene. Barna skal få utvikle seg i stor grad gjennom utforsking, lek og dialog. I vår barnehage skal de ansatte være bevisste på at barna skal få undre seg og være nysgjerrige, og lære gjennom nærværende og veiledende voksne. Vi vil gripe øyeblikkene. Vi er opptatt av at veien er et vel så viktig mål, som selve målet.

Lek er en typisk aktivitet blant barn, en aktivitet som gir tilfredsstillelse i seg selv. Den er lystbetont, frivillig og spontan. Den er spennende og gir et uttrykk for en indre drift. Å leke er å ta et skritt utenfor den virkelige verden, og ta sats inn i fantasiverdenen hvor alt er lov og "på lissom". Men leken er ikke bare for å ha det så gøy at det kiler i magen. Leken har også en lærende funksjon på mange områder. Gjennom leken utvikler blant annet barna sosiale relasjoner som det å lede andre og mulighet til å løse konflikter. De utvikler språket gjennom begrepslæring og utveksling av kunnskap. Å inneha lekekompetanse og å mestre leken, er med på å utvikle barnas selvfølelse som igjen gir en trygghet.

I barnehagen har vi mulighet til å bruke det store utearealet vårt, vi har stort fokus på fantasi og kreativitet og ikke så stort fokus på innkjøpte uteleker. Vi er mye på tur og leker da med det vi finner på vår vei. Voksne er veiledere og tilrettelegger for finmotoriske og grovmotoriske aktiviteter. De voksne støtter og hjelper barnet med å

komme inn i lek med andre barn når barnet trenger det. De voksne skal være aktivt med sammen med barna og bidra positivt i rollelek og regelleker. Barna skal bli trygge på og se verdien i å leke ute i all slags vær. Voksne bidrar og bygger videre på initiativene barna tar i leken.

Mål Marihøna barnehage fremmer lek og læring gjennom:

- Å stimulere til allsidig og variert lek
- Å bruke leken til å lage rom for formell og uformell læring
- Å ha gode, gjennomtenkte og planlagte aktiviteter
- Å ha tilgang på materialer
- Å ha dyktig, nærværende og veiledende personalet

For fremme barns lek og læring må personalet:

- Være lekne og tørre leke
- Være åpne for barns initiativ til lek
- Oppsøke barns lek der den er
- Legge til rette for lek og læring gjennom å gjøre rom og aktiviteter tydelige
- Planlegge og strukturere gode formelle læringsaktiviteter
- Være en part som kan utvikle og bringe leken videre
- Være en som kan invitere barn inn i etablert lek
- Ha kunnskap om lek
- Kjenne til enkeltbarnets behov

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og voksne. Anerkjennende og støttende relasjoner er grunnlag for utviklingen av sosial kompetanse.

I Marihøna tenker vi at sosial kompetanse er summen av følgende fem hovedområder:

- Empati og rolletaking
- Prososial atferd
- Selvkontroll
- Selvhevdelse
- Lek, glede og humor

Hva kjennetegner de fem hovedområdene?

Empati og rolletaking

- Å gjenkjenne, sette ord på og å skille mellom andre og egne følelser.
- Å sette seg inn i andres roller.
- Lytte og være medfølende.

Prososial atferd

- Å ta hensyn til andre i handling og å utføre handlinger som er til hjelp og nytte for andre.
- Å hjelpe, dele med, vise omsorg og inkludere andre.
- Å hjelpe andre å mestre mellommenneskelig samspill.
- Å gjenkjenne og rose positiv atferd hos andre.
- Å føle glede ved å vise omsorg for andre.

Selvkontroll

- Å takle det at andre ønsker noe som går på tvers av egne ønsker.
- Å frembringe aktuelle, gode og kreative løsninger på mellommenneskelige utfordringer.
- Å ta i bruk forsonende ferdigheter som: å gi seg, innrømme feil, tåle å tape, la seg bli ledet, fire på egne krav og la en annens vilje dominere når det er på sin plass.
- Å takle frustrasjon, og å kontrollere sine egne aggressive og egoistiske impulser.
- Å tilgi andre og være i stand til å oppgi sinne.

Selvhevdelse

- Å ta initiativ til sosial kontakt på en passende måte.
- Å utvikle evnen til å "lese" den sosiale situasjonen og innrette sin egen atferd etter det samspillet som pågår.
- Å stå på egne krav når det er på sin plass.
- Å stå imot venne-/gruppepress.

Lek, glede og humor

- Å skille lek fra annen aktivitet og å tre ut og inn av leken.
- Å kunne lekekodene.
- Å bearbeide informasjon systematisk, slik at den kan brukes i leken.
- Å vise humoristisk sans og ta initiativ til moro
- Å føle glede ved å lære og undersøke nye ting
- Å føle glede ved lek og humor

For å oppnå disse målene må de voksne være bevisst sin rolle som modeller og veiledere for barna.

De voksne må:

- ✓ Vise positive følelser
- ✓ Justere seg etter og følge barnets initiativ
- ✓ Snakke til barnet om ting det er opptatt av og prøve å få i gang en samtale
- ✓ Gi ros og anerkjennelse for det barnet klarer å gjøre

- ✓ hjelpe barnet til å samle sin oppmerksomhet
- ✓ Gi mening til barnets opplevelser av omverden ved det dere opplever sammen og ved å vise følelser og entusiasme
- ✓ Utvide og berike barnets opplevelser ved sammenligninger, forklaringer og historier
- ✓ Sette grenser for hva som er tillatt på en positiv måte ved å peke ut alternativer

Dette er min kropp og dette er din kropp

I barnehagen vår jobber vi med at barna skal bli kjent med kroppen sin og utvikle en bevissthet om egne og andres grenser.

Kropp er gøy og spennende tema fordi vi alle har en!

Barn er nysgjerrige, de spør og observerer. Vi ønsker å utnytte nysgjerrigheten ved å gi barna innsikt og respekt, for både sin egen kropp og andres kropp. Vi skal lære at kroppene er veldig like, men likevel kan se ulike ut. Vi ønsker at barna skal verdsette og være glad i kroppen sin, og gjennom det kunne ta vare på kroppen.

Vi ønsker derfor å bruke naturlige situasjoner til å prate om kroppen med barna gjennom året. Dette kan være i svømmehallen, garderobesituasjoner, i stelle -og toalettsituasjoner, i lek, i fjøset, i samlingsstunder, vi kan lese bøker om temaet tilpasset barnets alder osv.

I samtaler med barna skal vi være konkrete. Det er viktig at barna kan kjenne seg igjen ved å ha tatt på, følt eller sett for å forstå. De voksne kan undre seg høyt over erfaringene, slik at barna blir nysgjerrige og motiveres til mer kunnskap. Et eksempel kan være når vi hjelper et barn med å pusse nesa. Hvordan kjennes det ut når nesa renner? Hvorfor kommer det egentlig noe ut av nesa? Hva kommer egentlig ut av nesa?

For de minste barna er fokuset å bli bevisst kroppen sin. For de eldre barna i barnehagen vil egne og andres grenser ha et større fokus.

Det er viktig at barna blir kjent med egne grenser og lærer om hva som er greit og ikke greit. Vi skal lære om berøring, følelser og hemmeligheter. Vi skal lære at det er viktig å si ifra hvis vi opplever noe vi ikke synes er greit.

Vi vil at barnehagen ansatte og foreldre har en god dialog rundt tema kroppen, da vi erfarer at det er stort sprik i foreldrenes syn.

Brannvern

Brannvern har meget høy prioritet i vår barnehage og vi har fokus på det hele året. Barna skal tilegne seg enkel kunnskap og riktig holdninger til brannvern gjennom barnehageåret. Vi vil at barna skal bli så trygge som mulige i en tenkt situasjon, slik at de holder seg rolige og handler slik vi har øvd på. Vi vet at barn som blir redde gjemmer seg. Hvis barnet velger å gjemme seg når brannalarmen går, kan utfallet bli fatalt. Derfor er det ekstra viktig å ha fokus på dette.

I september bruker vi ekstra mye tid på hver avdeling til å forberede og øve barn og voksne best mulig på hva vi gjør hvis alarmen går. I begynnelsen av måneden snakker vi om dette avdelingsvis, og mot slutten av måneden har vi forberedt brannøvelse slik at barna skal få øve uten å bli skremt. Etter den forberedte øvelsen er de eldste barna med å evaluere hvordan det gikk og hva vi kan gjøre annerledes neste gang. Etter noen uker har vi en uforberedt brannøvelse for å forsikre oss om at alt fungerer optimalt. Resten av året er det jevnlig uforberedte brannøvelser.

Mål for brannvern	For å nå disse målene må vi:
Barna skal kjenne lyden av brannalarmen.	Forberedt brannøvelse der barna blir kjent med hvordan lyden av alarmene er.
Barna skal vite hva de skal gjøre når de er inne og alarmen går.	Samtale i samlingsstunder. Bruke konkreter og bilder. Snakke om hvor viktig det er å ha på innesko. Fortelle alderstilpassete fortellinger. Vi later som alarmen går og gjør alt vi da skal gjøre. Passer på at alle barna får med seg alle ledd. Har fokus på ro og trygghet.
Barna skal vite hva de skal gjøre når de er utendørs og alarmen går	Samtale i samlingsstunder. Bruke konkreter og bilder. Fortelle alderstilpassete fortellinger. Vi later som alarmen går og gjør alt vi da skal gjøre. Passer på at alle barna får med seg alle ledd. Har fokus på ro og trygghet.
Barnet skal vite at det ikke er lurt å gjemme seg hvis det er brann.	Samtale om: - Om å leke gjemsel. - Har barna noen gode gjemmesteder? - Er det lurt å gjemme seg når man blir redd? - Hvorfor skal man ikke gjemme seg hvis det er brann?

Barnet skal vite hva vi må passe på når vi tenner stearinlys/telys.	<ul style="list-style-type: none"> - Samtale om hvorfor vi må passe på at stearinlyset ikke velter - Samtale om hva som skjer hvis vi legger et papirark over en flamme. - Samtale om og vise ved handling at vi blåser ut lyset når vi forlater rommet / matbordet.
Barnet skal lære bålregler	<ul style="list-style-type: none"> - øve på hvordan vi tenner opp bål - øve på hvordan vi er rundt bålet
Barnet skal vite hvordan vi forholder oss til fyrstikker/lightere	<ul style="list-style-type: none"> - samtale om at i vår barnehage er det kun de voksne bruker fyrstikker/lightere og kun ved tenning av bål, fakler og lys - i vår barnehage er det kun de voksne som får bruke fyrstikker/lightere og samtale med barna om hvorfor vi har denne reglen. - de voksne kan vise barna hvordan man bruker fyrstikker og lightere.
Barnet skal vite hvorfor det er viktig å skru av kokeplata etter bruk.	Barnet er med å lage mat, og de voksne viser da at "Nå er vi ferdige, så nå skrur vi av plata" og forklarer hvorfor vi gjør det.

Henry - Førstehjelp for barnehagebarn fra 3 til 6 år

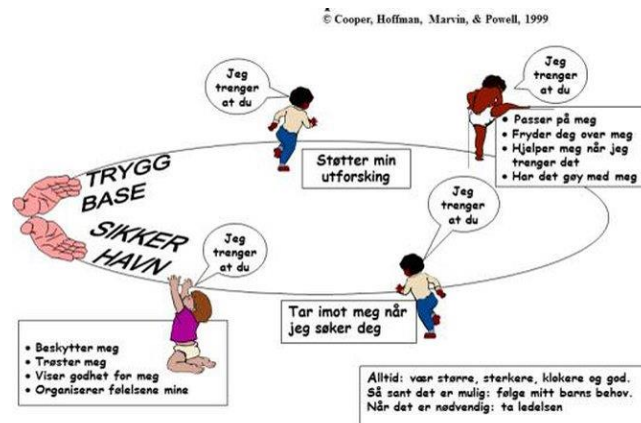
To ganger i året har vi førstehjelpskurs for barna fra 3 - 6 år. Røde kors har laget et undervisningsopplegg for barnehagebarn fra 3 til 6 år. Dette opplegget bruker vi i vår barnehage. Hva gjør vi hvis vennen vår velter på sykkelen, gråter og får skrubbsår? Eller hva gjør vi hvis vennen vår blir stukket av en bie? Barna blir fort glad i Henry, som har rød sekk på ryggen, med Henry-plaster opp i ☺

«Målsetningen til Røde Kors med dette Henry-prosjektet, er å øke barns bevissthet om, kjennskap til og interesse for førstehjelp. Samtidig handler det om å utvikle omsorgsevne, ansvar og hjelpevilje (...) Ideen om at selv små barn kan ta ansvar, vise omsorg og hente hjelp er en viktig del av Henry-opplegget» (kopiert fra <https://www.rodekors.no/vart-arbeid/nasjonal-beredskap/henry/henry-artikler/hva-er-henry-forstehjelp-for-barnehagebarn/>)

Trygghetssirkelen

Vi vil dette barnehageåret fortsette å bruke Trygghetssirkelen aktivt. Ansatte i barnehagen vil sammen med PPT ha fire samarbeidsmøter i løpet av året der vi har fokus på dette. For at barn skal få en god utvikling og et godt selvilde trenger de å knytte gode relasjoner til voksne. Alle barn skal ha det trygt og godt hos oss. De skal oppleve god tilknytning til personalet og til hverandre. Barna skal bli sett og hørt og vi skal gjøre alt vi kan for at alle barn skal trives i vår barnehage. Vi skal se barnet innenfra og forstå de signalene barna gir oss. Trygghetssirkelen er et verktøy vi kan

bruke for å forstå og møte barns behov. Hva er det barnet prøver å fortelle meg?
Hvordan kan jeg møte barnet?

Pedagogisk analyse

Vi bruker systematisk pedagogisk analyse som verktøy til kartlegging og til å finne gode, kunnskapsbaserte løsninger på ulike problemstillinger vi står ovenfor i løpet av året. Det handler om å formulere en problemstilling, finne opprettholdende faktorer, sette inn tiltak og implementere tiltakene inn i barnehagehverdagen.

Samarbeid på tvers av avdelinger og med lokalmiljøet

I vår barnehagen samarbeider vi mye på tvers av avdelingene. Vi leker sammen ute og vi besøker hverandre inne. Vi samarbeider om arbeidsoppgaver som f.eks. å holde felles områdene ryddige og koselige. Vi hjelper hverandre, inspirerer hverandre og støtter hverandre. Vi er opptatt av at alle voksne i barnehagen har ansvar for alle barna når vi er sammen på tvers. Alle barn og voksne i barnehagen skal kjenne hverandre slik at vi får et trygt og godt fellesskap. Når vi har riding eller andre aktiviteter så samarbeider ofte avdelingene om dette.

Avdelingene avtaler turer i nærmiljøet sammen gjennom hele året ofte delt inn i grupper på tvers av alder slik at alle barna skal få utfordre seg selv akkurat passelig mye i forhold til f.eks. hvor langt vi skal gå eller om vi skal bære sekken vår selv.

Felles arrangementer og fester

Gårdsfest for barn og ansatte: Alle barna som ønsker får ri, kasting av hestesko osv.

Lucia: felles luciamarkering i Alveskogen, Bjørnehiet/Nøtteliten og på Tunet. Vi har luciagog på morgningen for foreldre og søsken. Servering av lussekatter, gløgg og saft etter toget.

Nissefest for barn og ansatte: Alle barn som vil kan kle seg ut som smånisser. Nissen kommer på besøk. I desember pleier fjøsnissen vår å henge opp postkasse i fjøset der avdelingene kan ønske seg noe sammen til sin avdeling. Er vi riktig heldig har nissen med seg noe i sekken sin som vi har ønsker oss. Nissegrøt til alle.

Ski -og akedag: Alle barn og ansatte samles i Alveskogen og/eller på jordet til skiløp, aking på ski og akebrett, hopp, flaskebob og annet gøy. Vi har pøsefest og alle får overrekket diplom for dagens innsats.

Gul dag: foreldre og søsken inviteres på påskefrokost i barnehagen på sin avdeling.

Marihønadagen: Karneval i barnehagen for barn og ansatte!

Sommerfest/kunstutstilling: Fra kl 16 -18. Foreldre og søsken er velkommen. Alle har med egne stoler/bord. Vi dekker koldtbord der hver familie bidrar med en rett hver. Hver avdeling har forberedt kunstutstilling alle er velkommen til å beundre. Da vi ikke har plass til alle på et sted deles vi i tre: Lilleputtskogen, Hakkebakkeskogen og Trollskogen er på Tunet, Bjørnehiet og Nøtteliten er i deres område og Store-Alvene, Alvebarna og Små-Alvene er i Alveskogen.

Vi drar på sommertur sammen

Hver sommer reiser vi på sommertur sammen, på tvers av avdelingene. Det er så koselig! Foreldrene betaler inn kr. 25 per måned hele året som brukes til denne turen. Det er en fin markering av at det nærmer seg sommerferie. Når vi er på tur får barna en annerledes opplevelse. Vi legger stor vekt på at denne turen skal være et godt minne med mange gode opplevelser, innenfor trygge rammer. Vi har derfor tilpasset turene etter utviklingstrinnet barnet er på. De aller minste barna har det best med å være i kjente omgivelser, der de kan sove når de får behov for det og få utfordre seg litt på nye ting innenfor trygge, kjente rammer. Hver vår ser vi an hvilke barn i barnehagen som kan ha glede av hvilken tur.

Hakkespettene og utforskergruppa

Barna fra Store-Alvene, Alvebarna, Trollskogen og Bjørnehiet, som ikke går på skoleklubb, og som har et par år igjen i barnehagen, er med i en av disse gruppene. De starter opp fra september og møtes hver tirsdag. Det er fint å ha en fast dag der vi er sammen på tvers av avdelingene. Da blir vi godt kjent og knytter nye vennskap. I disse gruppene er det fokus på regelleker som «Haien kommer» og «Rødt og grønt lys», «Hauk og due». Vi har også ulike formingsaktiviteter. I Alveskogen prøver vi oss på klatreveggen, taubanene og er i snekkerboden.

Førskoleklubben

Alle barn som går siste året hos oss før de skal begynne på skolen er med i førskoleklubben. Dette er noe barna gleder seg til. Når de er på førskoleklubben er de størst i barnehagen! Gjennom å delta i førskoleklubben ønsker vi at barna skal bli godt forberedt til skolestart, slik at overgangen til skole blir så myk som mulig. Vi utveksler informasjon fra skolene. Når barna begynner på skolen skal det være noe gjenkjennelig og trygt fra barnehagen.

Førskoleklubben starter opp i september. Hver tirsdag møtes vi. Vi jobber med bokstaver, tall, former og figurer. På førskoleklubben vil barna få erfare det å kunne sitte alene å jobbe, og i å samarbeide med andre. Barna skal øve på å lytte oppmerksomt til at læreren gjennomgår oppgavene som skal gjøres. De skal øve på å få med seg innholdet i gjennomgangen. Deretter skal barna kunne jobbe med oppgavene, holde seg til oppgaven. Vi bruker arbeidsbøkene «Trampoline» som støtte til dette arbeidet. På førskoleklubben spiller vi spill for å øve på turtaking og samarbeid. Barna lærer å kjenne igjen navnbildet sitt og skrive navnet sitt selv.

På førskoleklubben vil vi også jobbe litt med engelsk, der vi blir litt kjent med språket og øver på enkelte ord. Vi har valgt ut noen fraser som passer naturlig inn i førskoleklubben, f.eks «Good morning!», «How are you today?», og vi bruker engelske ord på ukedager og været.

Vi øver på å ha «skoletimer» - korte perioder med konsentrert jobbing/læring og vi har friminutt på 10-15 minutter der det ringer inn. Da øver vi på å høre at det ringer inn, avbryte aktiviteten vi holder på med og komme på plass.

Vi har som mål at barna skal være selvstendig i garderobesituasjon, holde styr på klærne sine, henge de på plass og sette sko på plass. Vi vil at barna skal ha et bevisst forhold til været og kunne vurdere hva slags klær som er et fornuftig valg etter hva slags vær det er ute. Hos oss vet førskolebarna forskjell på ull og bomull.

Barna øver på å bli så selvstendig som mulig i do-situasjoner i samarbeid med foreldrene.

En gang iblant har vi turdag på førskoleklubben. Målene med turen er å øve på selvstendighet. Barna kan f.eks. smøre sin egen mat, pakke sekken sin og finne ut hva slags klær vi trenger å ha med oss, med veiledning fra voksne.

Vi jobber med trafikkopplæring for barnehagebarn gjennom «Tarkus - barnas trafikkvenn», utarbeidet av Trygg trafikk. Barna skal øve opp syn, hørsel og motoriske ferdigheter for å bli oppmerksom på og takle trafikken utfordringer og farer.

Førskoleklubben har på høsten vanntilvenning i Ankerskogen en dag i uka i 8 uker (les mer om dette s. 29).

Hver vår er førskolebarna med på Karusellkoret i Ringsaker kommune, sammen med de fleste andre førskolebarn i kommunen. Profesjonelle musikere kommer til barnehagen for å øve med barna. Sangene skal fremføres på konsert i Prøysenhuset i slutten av mai. Det kreves at vi øver mye selv, for ofte er det masse tekst og fine historier i sangene som skal formidles. Men barn og voksne synes dette er gøy og motivasjonen er på topp!

Vi har egen avslutning for førskoleklubben med overnatting i barnehagen i juni.

Samarbeid med andre i lokalmiljøet

Vanntilvenning i Ankerskogen svømmehall

Hver høst er førskoleklubben på vanntilvenning i Ankerskogen en gang i uka i ca. 8 uker. Vi har også med barna som er et år yngre på lek i vann når vi får det til, men det varierer litt fra år til år. Vi samarbeider med Hamar idrettslag som søker om midler fra Fylkeskommunen og som ordner profesjonell svømmeinstruktør til førskolebarna.

Barna lærer å være selvstendige i garderobesituasjon. Vi øver på å dusje og vaske håret selv, tørke oss og kle på oss. Vi øver på å få med oss alle tingene våre i badebaggen og huske alle klær vi hadde på oss da vi kom.

Vaner og handlingsmønster tar form fra barna er små. Kropp er naturlig og vi vil at barna skal oppleve at det er helt naturlig å skifte sammen og dusje sammen. Vi vil at barna skal opparbeide et bevisst forhold til sine egne og andres grenser. Vi er opptatt av at barnas behov for trygghet og et godt psykososialt miljø blir godt ivaretatt.

Det skal til enhver tid være minimum to voksne i garderobe/dusj helt fra barna kler av seg og til alle er ferdig påkledd etter vanntilvenning.

Vi har alltid med ansatte på vanntilvenning som har livredningskurs. Det er også badevakter på Ankerskogen i åpningstiden.

Først leker vi litt sammen på barneavdelingen. Deretter er halve førskoleklubben 30 minutter med svømmeinstruktør og 1 -2 ansatte fra barnehagen. Resten leker på barneavdelingen på Ankerskogen sammen med de resterende ansatte. Deretter bytter vi. Ansatte er hele tiden nærværende voksne som veileder og oppmuntrer og tilpasser vanntilvenningen til hvert enkelt barn. Alle barna i barnehagen har ulike utgangspunkt og alle må derfor få utvikle seg i sitt eget tempo. Det er viktig at barna opplever mestring og ikke blir pushet for langt, men blir oppfordret til å utfordre sine egne grenser. For et barn kan det være et stort skritt å tåle og få vannsprut i ansiktet. For et annet barn kan det være et lite skritt å hoppe fra 1 meter`n.

Når vi er i eller ved vann har vi veldig strenge regler og det er ikke rom for å tøy disse. Når vi forflytter oss i Ankerskogen går barna på en rekke. Barna blir telt før hver forflytting og voksne deler på å ha ansvar for hele tiden å telle barn under lek og

vanntilvenning. Det er strengt forbudt å gå ut i vann eller på sklie før de voksne sier at det er klart. Det er strengt forbudt å gå på do alene, det skal alltid være med en voksen når man forflytter seg. Det er de voksne som bestemmer hvor det er lov å leke og når barna er modne for å leke på mer utfordrende steder sammen med en voksen, f.eks. i klatreveggen på barneavdelingen. Barna blir forklart hvorfor vi har disse reglene og de overholder dem alltid. Det er alltid voksne som har oversikt fra kanten og voksne i vannet med barna.

Furnes ungdomsskole

Når ungdomsskolen har behov, tar vi imot elever som er utplassert på arbeidsplass. Noen ganger er en elev hos oss en gang i uka over en lenger periode, andre ganger enkelt dager. Ungdomsskolen har ulike valgfag der de av og til inviterer barna i barnehagen på besøk for aktiviteter som f.eks. juleverksted eller elevene på ungdomsskolen kommer til oss. Møte mellom barnehagebarna og ungdom er verdifulle møter, der de små og store lærer av hverandre i samspill, fellesskap og vennskap.

Vi låner gymsalen på ungdomsskolen i høstferien og vinterferien.

Videregående skoler

Vi tar imot elever i praksis etter forespørsel fra aktuelle skoler.

Barnehagelærerutdanningen, Høgskolen i Hedmark, avd. Hamar

Vi tar imot studenter i praksis etter forespørsel fra høgskolen.

Lokale gårder

Vi går på besøk til gårdene i lokalmiljøet vårt og hilser på dyr og mennesker.

Lokale bedrifter

Vår barnehage ligger i Nydalen, som er et område i vekst. Det er mange spennende bedrifter i gangavstand til vår barnehage og vi går på besøk innimellom.

Vi har et spesielt godt samarbeid med Kiwi i Nydal der barnehagen handler inn all maten. De tar alltid godt imot barnegrupper fra vår barnehage. Det er mye spennende i matbutikker og vi kan f.eks. se på grønnsaker vi ikke har i grønnsakshagen vår i barnehagen eller snakke om melkeproduksjon og at vi må kjøpe melk fordi vi ikke har kuer som produserer melk selv. Alt dette og masse mer er spennende tema å snakke om i butikken.

Furnes fotball og Gålåsbanen

Vi er så heldige å få bruke Gålåsbana på dagtid. Hit er det fint å gå eller sykle på tur for de større barna hos oss. Vi håper også vi får lov å bruke den nye hallen de bygger etter hvert.

Biblioteket

Vi har vårt eget lille bibliotek i barnehagen der avdelingene kan låne bøker til høytlesing og bøker barna kan lese selv. Vi har en del nye titler og klassikere.

I tillegg samarbeider vi med Ringsaker bibliotek, avd. Brumunddal. De kommer jevnlig med bokkasser til avdelingene. Har vi spesielle ønsker i forhold til månedens tema eller andre bøker sender vi inn bestilling i forkant. Av og til kommer bibliotekaren og leser for barna våre eller vi reiser på besøk til biblioteket. Det er stas!

Overgang fra barnehage til skole

I løpet av våren fyller barna inn skjemaet « Dette er meg », med fotografi av seg selv og litt informasjon om seg selv. Dette sendes til skolen barnet skal begynne på og danner et utgangspunkt for læreren til å bli kjent med sine nye elever. Lærerne kommer også på besøk til sine elever i barnehagen slik at de kan bli litt kjent på en trygg arena og vise frem barnehagen sin.

Vi har en egen avslutning med overnatting i barnehagen for skolestarterne i juni. Skolestarterne har da øvd inn litt underholdning for foreldrene sine, pedagogiske ledere og styrer holder tale for skolestarterne og det er utdeling av permer med bilder, kunstverk og andre minner fra tiden i barnehagen. Vi tror det er viktig å ha det med seg videre i livet, slik at permen kan være en aktiv støtte i samtaler om barnehagen og være en støtte i overgang til skolen.

I juni pleier skoleklubben å bli invitert til Kirkenær skole på en liten forestilling. Det er veldig hyggelig og vi håper vi blir invitert i juni 2021 også. Skoleklubben sykler dit, og får samtidig øvd på å sykle med en liten sekk med skifteklær og drikkeflaske på ryggen.

Dette året håper vi også å få til et samarbeid med Stavsberg skole og Kylstad skole. Vi ser for oss at vi til våren tar med alle førskolebarna på besøk til skolene, at barna kan vise frem skolen sin til de andre førskolebarna, leke på skolegården, bli kjent med utemiljøet, kanskje få en liten omvisning inne og kanskje få være litt sammen med noen av elevene. Dette kommer da i tillegg til de ordinære besøksdagene foreldre følger til og som skolen inviterer til for kun barna som skal begynne på den aktuelle skolen.

Ifølge retningslinjene til Ringsaker kommune for overgang mellom barnehage og skole, er det foreldre som skal følge barna på besøksdagen skolene inviterer til. Noen skoler ønsker at ansatte fra barnehagene skal følge istedenfor foreldre. I vår barnehage har vi barn til mange forskjellige skoler. Noen skoler er det bare et barn fra oss som skal til, andre skoler er det flere barn. Vi har dessverre ikke kapasitet til å følge til alle

skolene. Det er heller ikke alle skoler som ønsker at barnehagen skal følge. Vi er opptatt av at alle barna i vår barnehage skal likebehandles. Derfor har vi bestemt at vi følger Ringsaker kommunes retningslinjer for overgangen mellom barnehage og skole. I praksis betyr det at foreldrene selv følger barna sine til besøksdagen på skolen.

Barnehagens ledelse, og evt pedagogisk leder, deltar på alle overgangsmøter som skolene innkaller barnehagene til i forkant av skolestart. Vi har også telefonsamtaler med noen skoler i forkant, når det er behov for det. Vi har taushetsplikt og barnehage-skole informerer hverandre kun på generelt grunnlag. Vi forteller om hva vi jobber med i vår barnehage, hva vi har hatt fokus på, hva barna er gode på og hva de kan øve mer på.

Hvis skolen ønsker informasjon om enkeltbarn eller barnehagen gjerne vil gi informasjon til skolen om enkeltbarn, vil det innhentes samtykke fra foreldrene i forkant. Når det gjelder barn barnehagen mener vil ha god nytte av litt tettere oppfølging i overgangen, vil styrer i barnehagen etter samtykke fra foreldrene, innkalle de aktuelle instanser (f.eks foreldre, skole, logoped, ppt, helsesøster) til eget møte.

Ellers er alle foreldre som ønsker det velkommen til å kontakte barnehagen og/eller skolen for samtale på telefon eller møte. Både vi i barnehagen og skolene har en lav terskel og vil gjerne bidra til å trygge barn og foreldre i overgangen til skolen.

Se også Årsplan del 2 for Store-Alvene og Bjørnehiet for mer informasjon om skoleklubben.

Vi ønsker alle skolestarterne lykke til på veien inn i en ny fase i livet 😊

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Generelt

Vi vektlegger et godt foreldresamarbeid gjennom god dialog og inkludering. Andre foresatte er her likestilt med foreldre. Foreldregruppen er vår viktigste samarbeidspartner i arbeidet med å skape trivsel, utvikling og læring hos barnet, og dette er barnehagen og foreldrenes ansvar sammen. Samarbeidet med hjemmet skal alltid ha barnets beste som mål. Det er viktig for oss at foreldrene føler at personalet lytter til dem og at personalet tar hensyn til foreldrenes meninger når avgjørelser angående barnet skal tas. Foreldrene må ha en forståelse for at barnehagens ansatte er kvalifiserte til å ta gode avgjørelser for enkeltbarna i barnehagen, men også må ta hensyn til barnegruppen som helhet.

I situasjoner der personalet eller foreldrene er usikre på den/de andres synspunkt, eller ønsker å informere om noe vedrørende barnet, skal det opprettes kontakt; gjerne en gang for mye, enn en gang for lite.

MyKid

Fra og med dette barnehageåret skal vi bruke kommunikasjonsløsningen «My kid». Vi får samlet informasjon og kommunikasjon i en kanal, noe som skaper god oversikt for alle. Med pc og smarttelefoner når informasjonen ut til dem det gjelder og alt er tilgjengelig til enhver tid. My kid har en app som lastes ned på smarttelefonen, og som både foreldre og barnehageansatte skal bruke aktivt. For foreldre er appen gratis.

I og med at dette er nytt fra august i år, må både foreldre og ansatte bruke litt tid på å bli kjent med denne løsningen.

Månedspaner

For barnets avdeling vil legges tilgjengelig på «My kid» i forkant av hver måned fra september 20. Planene utarbeides med grunnlag i Årsplanen, Rammeplan for barnehagen og Barnehageloven. Den gjelder for en måned av gangen, fra den første til den siste dagen i hver måned. Månedspanen skal gi foreldre konkret informasjon om hva avdelingen har planer om å gjøre i forhold til satsingsområdene våre, aktiviteter, foreldremøter, gruppeinndelinger og når og hva slags mat som serveres. Månedspanen inneholder også månedens sang og regle, som fastsettes på pedagogmøte i forkant av hver måned.

Planene gir grunnlag for et langsiktig og systematisk arbeid i barnehagen. De bidrar til kontinuitet og progresjon helt fra barnet begynner hos oss som 1. åring til barnet begynner på skolen. Foreldre skal gjennom barnehagens planer få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene som de kan finne i Rammeplan for barnehagen som ligger tilgjengelig på www.udir.no

Vi er opptatt av at alle barn skal bli sett og få tilpasset dagene i barnehagen etter barnets behov og forutsetninger, så langt det lar seg gjøre. Vi skal tilpasse planene etter barnegruppa, men også se hva som skaper gode dager for hvert enkelt barn. Noen barn kan ha behov for ekstra støtte, ha behov for sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilpassinger. Vi vil bidra til et inkluderende fellesskap og dette skal også gjenspeiles i planene våre ved at alle barn i vår barnehage skal få et likeverdig tilbud.

Planene er veiledende og fleksible og tar høyde for at barnegruppene i barnehagen stadig er i endring fordi barn vokser og utvikler seg, noen barn slutter og noen begynner. Vi ser an dagen til barna og hva som skaper en god barnehagedag for dem. Hvis det er best for barna å gjøre en endring på dagens plan, så gjør vi det. Vi er opptatt av at planene skal baseres på kunnskap om det enkelte barn og barnegruppa som helhet. Planene skal være et utgangspunkt for refleksjon og hjelpe oss til videre utvikling.

Endring i kontaktinformasjon

Ved endringer av adresser, telefonnummer og epost er det viktig at barnehagen får beskjed og at foreldrene logger seg inn på barnehageportalen til Ringsaker kommune og også legger inn endringer der. Foreldre må også legge inn endringer selv i MyKid.

Ny i barnehagen

Når barnet har takket ja til barnehageplass hos oss vil pedagogen på avdelingen i god tid før oppstart, kontakte foreldrene for å avtale evt. besøk, dag for oppstart og tilvenning. For at alle barna skal bli ivaretatt på best mulig måte under tilvenning sprer vi oppstartsdagene litt utfra foreldrenes ønsker slik at ikke mange nye barn kommer samme dag.

Barna vil i god tid før oppstart motta et velkomstkort i posten fra avdelingen med bilde av de ansatte på og foreldrene får litt informasjon om oppstarten fra avdelingen.

Når barnet kommer første dag i barnehagen skal plassen i garderoben og på stelleplass stå klar med navn. De ansatte skal være godt forberedt og en ansatt skal ha et spesielt ansvar for å ta i mot barnet.

Vi skal skape en god overgang fra foreldrenes trygge favn eller fra en annen barnehage og til oss. De ansatte skal vise omsorg, åpenhet, interesse og nysgjerrighet for det nye barnet og barnets familie. Foreldre bør gi barnehagen all relevant informasjon slik at de ansatte på best mulig måte kan ivareta barnet. Det er viktig at foreldre er trygge, rolige og positive selv om de ser at barnet er usikker i situasjonen. Barnet kjenner på seg hvordan foreldrene har det. Trygge foreldre hjelper barna til å føle seg trygge.

Vi tar utgangspunkt i 3 dager med tilvenning for nye barn, men vi er opptatt av at vi skal tilpasse tilvenningen på best mulig måte for hver familie. Noen trenger mer tid, noen mindre. Det betyr at vi har en fleksibel tilvenning der foreldrenes ønsker skal vektlegges i forhold til hva de mener er til det beste for sitt barn. De ansatte hos oss er profesjonelle og vil veilede foreldrene faglig i prosessen, og de vil sammen finne den beste løsningen for det enkelte barnet.

Levere og hente i barnehagen

Den viktigste kontakten mellom barnehagen og hjemmet skjer hver dag i levere - og hentesituasjoner, der relevant informasjon skal videreformidles begge veier. Ved levering i barnehagen skal alltid en ansatt i barnehagen ta godt imot barnet. Den ansatte skal ta seg tid til å ta imot på en god måte og skal tilpasses det enkelte barnets

behov. Den som leverer bør overbringe relevant informasjon til barnehagen om hvordan barnet har det.

Ved levering er det best for barnet at foreldrene går når de har sagt «ha-det» slik at ordene markerer tydelig at nå er det de voksne i barnehagen som er barnets trygge sirkel. Det er ikke godt for barnet hvis foreldre tøyer ut tiden og ikke går når de har sagt «ha-det». Hvis barnet er lei seg vil den ansatte som har tatt imot barnet trygge og trøste barnet helt til det føler seg klart for barnehagedagen. Barnehagen kan sende sms eller ringe foreldrene og fortelle hvordan det går etter en liten stund hvis foreldrene føler seg utrygge eller synes det er vondt og leit å gå fra barnet sitt i en slik situasjon.

Vi oppfordrer alle foreldre til å legge bort mobiltelefoner før de går inn porten til barnehagen ved henting. Dette er et helt spesielt øyeblikk for barna og barna fortjener foreldrenes fulle oppmerksomhet og tid. Det er viktig at barnet føler seg sett og opplever at foreldrene fryder seg over møtet med barnet. Det å føle seg ønsket og elsket gjennom gjensynsglede bidrar positivt til barnets psykiske helse.

Når barnet blir hentet skal en ansatt alltid møte den som henter. Den ansatte skal fortelle, gjerne sammen med barnet, hvordan dagen har vært, trivsel, erfaringer, lek og læring.

I garderoben, inne på avdelingene og ute er det som regel andre mennesker tilstede. Det er viktig å huske at det ikke er all informasjon som bør høres av andre. Har foreldre eller andre som leverer og henter noe viktig på hjertet, er det helt i orden å spørre en ansatt om de kan gå litt unna slik at andre ikke hører. De ansatte i barnehagen har taushetsplikt og det vil derfor være noe begrenset hvor mye personlige tilbakemeldinger en ansatt kan gi når andre er tilstede. De ansatte i barnehagen har ansvar for at nødvendig informasjon blir gitt til foreldre. De vil derfor kontakte foreldre på telefon, be om en samtale eller ta foreldre litt til side hvis det er naturlig i levere og hentesituasjoner hvis de ønsker å snakke om ting som er taushetsbelagt eller er i en gråsoner for hva som er taushetsbelagt.

Barnehagen må få informasjon fra foreldre hvis noen andre skal hente barnet. Hvis barnehagen ikke er informert sendes ikke barnet hjem med vedkommende, selv om det er en person den ansatte kjenner fra før.

Foreldresamtaler

Alle foreldre vil få tilbud om to foreldresamtaler med pedagogisk leder eller barnehagelærer per barnehageår: en i oktober og en i mars. Det er viktig for barnehagen at foreldrene møter opp til disse samtalene fordi det er en viktig arena for dialog og samarbeid mellom hjem og barnehage rundt barnets individuelle behov og utvikling. På disse møtene vil det bli utvekslet observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Samarbeidet skal bidra til at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen for barnet. Det settes opp flere foreldresamtaler for det enkelte barn ved behov.

Tras og Alle med

Barnehagen bruker observasjonsskjemaene «Tras» og «Alle med». Disse skjemaene bidrar til at vi sikrer oss at vi, både barnehagens ansatte og foreldre, ser barnet godt og skjemaene hjelper oss til å finne ut innenfor hvilke områder barnet eventuelt trenger litt ekstra støtte. Det er viktig for barnehagen å få foreldrenes innspill med i disse observasjonsskjemaene, da de kan se og oppleve ting annerledes hjemme enn det som kommer frem i en barnehagehverdag. Skjemaene arkiveres i barnets mappe i et låst arkivskap.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal tilrettelegge det pedagogiske tilbudet for barn som har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Vi vektlegger *tidlig innsats* og vil tilrettelegge sosialt, pedagogisk og/eller fysisk for at alle barn får et likeverdig og inkluderende tilbud hos oss. Pedagogen i administrasjonen har ansvaret for dette arbeidet sammen med pedagogisk leder/barnehagelærer. Vi ønsker et ekstra tett samarbeid med foreldrene, og vi trekker inn andre instanser i samarbeidet etter behov og etter avtale med foreldrene. Tilretteleggingen skal justeres og vurderes underveis og det krever derfor regelmessige samarbeidsmøter. Vi vil at personalet, sammen med foreldre og andre instanser, skal jobbe målrettet og systematisk for å sikre et godt barnehagetilbud som inkluderer barnet i et meningsfylt fellesskap. Hvis det er behov kan barnehagen sammen med foreldrene kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Klær i barnehagen

«Det finnes ikke dårlig vær, bare dårlige klær!» Dette er et ordtak vi i Marihøna gårds- og friluftsbarnehage liker veldig godt. I vår barnehage er vi nemlig ute året rundt i all slags vær. Da er det viktig at klærne barna bruker er godt tilpasset værforholdene og årstidene. Klærne bør være gode å bevege seg i. For store og for små dresser hindrer

barnas bevegelsesmuligheter. Vi anbefaler flere tynne lag istedenfor et tykt da det er lettere å tilpasse temperatur og aktivitetsnivå. Sko/støvler bør ha god isolasjon fra sålen og ha god passform. For at barn skal trives ute er riktig valg av klær svært viktig. For å få til det er vi avhengig av et godt samarbeid mellom foreldre og ansatte i barnehagen.

Dette er foreldrenes ansvar:

- Følge barnehagens huskeliste og informasjon om klær i barnehagen.
- Nok skiftetøy fra innerst til ytterst, også ekstra sko/støvler.
- ALLE klær og sko skal merkes med barnets navn.
- Holde orden på barnas garderobeplasser slik at personalet lett finner de klærne barna har behov for.
- Sjekke klær ved henting. Ta med våte/skitne klær hjem til vask/tørk. Husk å ta med rene, tørre klær tilbake dagen etter.
- Slitasje på klærne er naturlig. Sjekk klærne for hull, manglende strikker til å ha under skoene osv. jevnlig.
- Når du kler barnet om morgningen så ta på det som er fornuftig å ha innerst ute!

Dette forventer vi av personalet:

- Se det enkelte barns behov.
- Være lyttende ovenfor foreldrenes ønsker.
- Velge klær tilpasset vær og aktivitetsnivå.
- Hjelp barna under påkledning slik at klærne sitter godt og riktig på.
- Ta seg tid til at barna kan øve på å kle på seg selv og tilpasse dette utfra hvor i utviklingen barnet befinner seg.
- Ta med nødvendig skiftetøy på tur.
- Sjekke barna jevnlig og sørge for at barna er tørre og passe varme.
- Tilrettelegge for at foreldrene lett kan holde orden på garderobeplassene.
- Våte/skitne klær legges i pose og henges på barnets plass. Våte/skitne dresser/regntøy kan også henges opp på barnas knagg i garderoben.

Vi ønsker at barna skal ha ull nærmest kroppen høst, vinter og vår. Ull transporterer vekk svette og isolerer selv om ulla blir fuktig. På den måten blir ikke barnet så lett kaldt. Ullfiberen kan ta opp en tredel av sin egen vekt med fukt uten å kjennes fuktig. Strikkestrukturen bidrar til at ullplaggene inneholder mye luft og isolerer bra selv når de er fuktige. Derfor blir ikke barna så fort kalde selv om de tar en pause på turen eller i uteleken.

Stoffet i bomull blir fort gjennomvått. Bomull isolerer ikke og den transporterer ikke fukten videre. Vi synes derfor bomull ikke egner seg så godt i barnehagen i årstidene høst, vinter og vår.

Kunstfiberundertøy (superundertøy) transporterer bort svetten effektivt så lenge barnet produserer nok overskuddsvarme. Når barnet stopper opp, minker transportevnen. Det gjør den også om ikke plaggene blir vasket hver dag. Kunstfiberundertøy inneholder lite isolerende luft. Vi mener derfor at man skal tenke seg nøye om hvis man velger dette fremfor ull til barnet sitt. Er barnet allergisk mot ull rett mot huden kan det være en god løsning med kunstfiberundertøy.

Sko er avgjørende for at barnet skal ha det bra ute og holde seg varm på bena. Det er derfor viktig at man tar med barnet og prøver sko/støvler i butikken. Be om hjelp til å finne frem til riktig størrelse og modell. Både for små og for store sko hindrer barnas mulighet til motorisk utfoldelse. Skoene bør sitte godt samtidig som barnet kan bevege på tærne inni skoen. I vår barnehage er vi mye ute. Det er derfor viktig å ha sko som holder fukt ute, og som transporterer fukt fra foten bort fra huden. Barna bør ha sko som egner seg for tur i skogen, har gode isolerende såler og har god støtte. Vinterskoene bør i tillegg ha ekstra god isolasjon.

Det er stor forskjell i kvalitet på barnehagedresser. Dressen bør være så stor at den ikke strammer når barnet sitter. Det vil si at skrittet i dressen skal henge minst 5 cm. nedenfor baken. En strikk i livet bør ikke være særlig stram. Dressen bør være hel, impregnert og «puste godt». Vær oppmerksom på at mange utedresser mister sin vannavstøtende effekt hvis de blir tørket i tørketrommel eller tørkeskap. Husk at klesmerket ikke er avgjørende for dressens kvalitet!

HUSKELISTE:

Hele året: INNESKO

Barna må ha nok skrift i barnehagen! Minst to av alt skal være tilgjengelig hver dag, inkl. dresser og sko.

<p><u>VÅR:</u> Dress uten for Vindjakke Regnbukse og regnjakke Lue Regnvotter med for Støvler/cherrox Joggesko/tursko Bukse i ull/fleece (mellomlag) Genser i ull/fleece (mellomlag) Tynne ullsokker Tykke ullsokker til støvler Tynn ullgenser Tynn ull-longs Underbukser/truser T-skjorte Bukse som egner seg uten dress/regnbukse utenpå</p>	<p><u>SOMMER:</u> Regnbukse og regnjakke Vindjakke Støvler Joggesko Sandaler Bukse Genser Shorts T-skjorte Underbukser/truser Sokker Solhatt, skyggelue</p>
<p><u>HØST:</u> Dress uten for Vindjakke Regnbukse og regnjakke Lue med «vindstopper» Regnvotter med for Støvler/cherrox Joggesko/tursko Bukse i ull/fleece (mellomlag) Genser i ull/fleece (mellomlag) Tynne ullsokker Tykke ullsokker til støvler Tynn ullgenser Tynn ull-longs Underbukser/truser T-skjorte Bukse som egner seg uten dress/regnbukse utenpå.</p>	<p><u>VINTER:</u> Dress med for Tykk lue med «vindstopper» Litt tynnere lue Hals Flere par varme votter Varme sko Bukse i ull/fleece (mellomlag) Genser i ull/fleece (mellomlag) Tynne ullsokker Tynn ullgenser Tynn ull-longs Underbukser/truser</p>

Vogner til soving i barnehagen

Barn som skal sove/hvile i barnehagen må ha med vogn og alt utstyr til vogna selv. Vogna må være stødig slik at det ikke er fare for at den velter. Ryggen på vogna må kunne legges helt ned slik at barnet kan ligge flatt og sove. Den må være utstyrt med sele som er enkel og trygg å ta av og på, også når det skal varme poser i vinterstid. Vogna står på

soveterrasser, som er sikret med tak og netting/vegger. Barna må selv ha med myggnetting ved behov. Dynner, skinn, poser osv. tas inn når barna ikke sover slik at de er gode og varme å legge seg i. Det er gode rutiner i barnehagen på tilsyn under soving, men er noe ulikt fra avdeling til avdeling da rammefaktorene er forskjellig. Spør på avdelingen til ditt barn hvis du lurer på noe.

Sykdom og fravær

Vi må få beskjed ved sykdom/fravær. Foreldre har ansvar for å melde fravær til barnehagen innen kl 9 den dagen barnet skal være borte. Ved smittsomme sykdommer som f.eks. oppkast og feber skal man melde fra om dette slik at barnehagen kan sette i verk nødvendige hygienetiltak/smittevern. Er barnet for sykt til å være ute er det også for sykt til å være i barnehagen. Ved oppkast/diare skal barnet holdes hjemme i 48 timer etter siste runde med oppkast/diare. Ved feber skal barnet holdes hjemme i 24 timer fra barnet er symptomfri. Hvis barnet blir sykt i løpet av barnehagedagen vil personalet kontakte foreldre. Vi forventer da at barnet blir hentet så fort som mulig.

Det er viktig at foreldre har tillitt til ansattes profesjonelle vurdering. Det hender barn virker friske når de kommer hjem. Det betyr ikke at barnet er friskt nok til å være i barnehagen, men at det er godt for barnet med roen hjemme og omsorg fra de nærmeste. Som hovedregel måler vi ikke feber i barnehagen, men ser an almenntilstanden til barnet.

Foreldremøter

September: foreldremøter gjennomføres avdelingsvis. Pedagogisk leder leder møte og de ansatte på avdelingen vil være til stede. Her gjennomgås de daglige rutineene på avdelingen, årsplanens del 2, dokumentasjon og annen praktisk informasjon. Etter møtet skal foreldrene ha fått god innsikt i hvordan en dag, uke og måned ser ut på avdelingen. Det velges representanter til Samarbeidsutvalget. Møtet skal gi rom for innspill fra foreldrene og refleksjon rundt avdelingens arbeid.

Vår: Det kan gjennomføres et foreldremøte på våren når det er behov for det. Innholdet vil da varierer. Daglig leder og/eller styrer bestemmer om det skal settes opp møte og hva innholdet skal være, utfra hva slags ønsker og tilbakemeldinger vi har fått fra foreldre og ansatte i løpet av året.

Mai/juni: Felles foreldremøte for nye foreldre før barnet deres skal ha oppstart i august. Styrer leder møte. Her gjennomgås vedtekter, årsplan, månedstemaer, tilvenning, betaling for barnehageplass, måltider, klær og annen praktisk informasjon om barnehagehverdagen som gjelder alle uansett hvilken avdeling barnet er tilknyttet.

Samarbeidsutvalget (SU)

SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ og skal sikre samarbeidet mellom hjem og barnehage.

Representantene til SU velges avdelingsvis på foreldremøte i september. SU består av styrer, en foreldrerepresentant fra hver avdeling (der to av disse har stemmerett), 2 eierrepresentanter (begge har stemmerett) og 2 ansatte (begge har stemmerett). Hvilke to foreldrerepresentanter som skal ha stemmerett avklares på første SU møte, slik at stemmefordelingen er 2+2+2 uavhengig av antall foreldrerepresentanter. Styrer leder møtene og er referent. SU skal bli forelagt, og har rett til å uttale seg i saker, som er av viktighet for barnehagens innhold, virksomhet og forhold til foreldrene.

Daglig leder eller styrer innkaller til første møte på høsten. SU setter opp en møteplan for kommende år på første møte, med utgangspunkt i to møter i høsthalvåret og to i vårhalvåret, med mulighet for flere ved behov. Møter kan avlyses SU sine medlemmer ikke har noen saker til møtet. SU kan også forelegges hastesaker utenom møtene. Styrer eller daglig leder kan kontakte SU sine representanter på telefon ved hastesaker som ikke kan vente, f.eks. behov for omfattende endringer av driften under pandemier. Det vil ved hastesaker sendes informasjon og forespørsel på e-post til representantene om hva saken gjelder. Representantene kan da enten sette opp et ekstra møte, eller at hver enkelt representant gir en skriftlig tilbakemelding angående saken.

Årsplanen skal fastsettes av SU. SU vil under arbeidet med ny årsplan få representert utdrag på møte mot våren og vi kan diskutere innhold. Ferdig utkast til Årsplan del 1 og del 2, sendes på e-post til hver enkelt representant. Når evt. endringer er gjort etter tilbakemeldinger kan årsplanen fastsettes og legges ut på nettsiden vår.

Foreldrerådet i barnehagen består av foreldre/foresatte til alle barna i barnehagen. SU vil på første møte dette barnehageåret drøfte hvordan vi videre skal involvere foreldrene i løpet av barnehageåret for å ivareta samarbeid med barnehagen på en aktiv måte, fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet skaper et godt barnehagemiljø.

SU har hovedansvaret for at følgende blir gjennomført i løpet av barnehageåret. SU står fritt til å involvere og delegerer oppgaver videre til andre foreldre i barnehagen:

- Planlegging og gjennomføring av **dugnader** ved behov. Hvis det er behov oppretter daglig leder og/eller styrer kontakt med Su's representanter i planleggingsfasen.

- **Luciafeiring:** Barnehages komite (ansatte) har ansvar for å opprette kontakt med SU's representanter i planleggingsfasen ved behov.
- **Sommerfest:** Samarbeider med barnehagens komiteer (ansatte). Barnehagens komiteer har ansvar for å opprette kontakt med Su's representanter i planleggingsfasen. Det er ønskelig at SU bidrar med pynting og andre praktiske oppgaver som kakebaking, servering og rydding.
- **Arrangement i SU sin regi:**
 - Juletreffest onsdag første eller andre uka i desember fra kl 16 - 18
 - 17.mai feiring: ansvar for fane og barnehagens deltagelse i folketoget i Furnes. De ansatte har fri denne dagen, men barn og foreldre oppfordres til å være med i toget sammen med SU sine representanter. SU velger en kontaktperson som har ansvar for dette og for samarbeid med Furnes sin 17. mai komite.

Barnehagens nettside

Vi har en egen nettside www.marihona-barnehage.no Der finner man informasjon om barnehagen, om avdelingene, kalender, vedtekter, årsplan og kontaktinformasjonen. Vi har også en innloggingsside for ansatte der det legges ut informasjon om alt det ansatte trenger å vite for å gjøre alle dager til gode barnehagedager. Når vi i løpet av høsten kommer i gang med MyKid vil vi gjøre en vurdering av eventuelle endringer i bruk av hjemmesiden vår.

Facebook

Barnehagen har en egen facebookside som heter Marihøna gårds- og friluftsbarnehage AS. Der legger vi ut små glimt fra barnehagehverdagen (kun bilder av barn der foreldre har gitt tillatelse).

Vi har også en lukket gruppe som heter «BRUKTMARKED Marihøna gårds- og friluftsbarnehage AS» Her kan foreldre tilby andre foreldre i barnehagen å arve, gi bort, kjøpe eller bytte barneklær og utstyr.

BRUKTMARKED Marihøna gårds-og friluftsbarnehage ...

PRIVAT GRUPPE · 69 MEDLEMMER

Organisering av barnehagehverdagen

Avdelinger

Vår barnehage består av 8 avdelinger: Lilleputtskogen, Hakkebakkeskogen, Trollskogen, Nøtteliten, Bjørnehiet, Små-Alvene, Alvebarna og Store-Alvene.

Planleggingsdager

Vi gjennomfører 5 planleggingsdager per år. Planleggingsdagene varer i 7,5 timer og vil i hovedsak brukes til kompetanseheving for de ansatte og planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter. Planleggingsdagene for kommende barnehageår fastsettes senest juni. Planleggingsdagene finner dere i barnehagens kalender på vår nettside. Se også s. 49: Aktivitetskalender

Personalmøter

Det vil bli gjennomført personalmøter på kveldstid. Tema da kan være f.eks. refleksjoner og drøftinger, førstehjelp, livredningskurs eller sikringskurs til klatring. Det kan være planarbeid, eller det kan være kurs innen fagområder vi ønsker å utvikle oss innenfor. Antall møter tilpasses etter behov i løpet av året.

Pedagogmøte

Gjennomføres torsdag i partallsuker kl. 11.45 - 13.30. En barnehagelærer fra hver avdeling og barnehagens ledelse jobber med planlegging, vurdering, evaluering og utvikling av barnehagen. Vi jobber med temaer som pedagogene tar med videre ut på avdelingene. Vi diskuterer og drøfter barnehagens innhold.

Avdelingsmøter

De ansatte på avdelingen jobber med planer og utviklingsarbeid på avdelingen, drøfter tilrettelegging for barnegruppa og individuell tilrettelegging. De trekker inn saker som er drøftet og bestemt på pedagogisk ledermøte.

Oversikter over organisering av rutiner og ansvar

De daglige rutinene med fjøs og dyr

Kl. 8: en voksen tar med 1 - 5 barn som er ferdig med frokost til fjøset:

1. Sjekke tavla. Lese beskjeder.
2. Gi alle hestene høy. Sjekk og vask vannautomatene.
3. Gi geita kraftfôr og vann + høy
4. Gi grisen kraftfôr/grønnsaker og vann + høy
5. Gi kaninene + rent vann i flaskene + høy
6. Marsvin: fyll opp fôringsautomatene + gi rent vann i flaskene + høy
7. Hønene: fyll opp fôringsautomatene + gi rent vann i vannautomaten + fyll på skjellsand
Se ekstra godt på hvert dyr og forsikre deg om at dyret har det bra.
8. Sjekke at sauene har tilgang til høy og vann
9. Sjekke at kuene har tilgang til høy og vann.

Kl. 9 - 11: ta med barn i grupper sammen med voksne

1. Gi alle dyra kvister, gress, løvetannblader og lignende. Gi gjerne litt kraftfôr til kuene og sauene som kos og vassarv til hønene.
2. Fjerne møkk hos grisen
3. Følge månedsplanen. Kose med dyra, bli kjent, ri, børste osv.
4. Sjekk at alle dyra har det bra og er friske

Kl. 15.30 tar med barn hvis praktisk mulig

1. Gi alle hestene høy. Sjekk vannautomater.
2. Gi geita kraftfôr + vann
3. Gi grisen Kraftfôr/grønnsaker og vann
4. Sjekk at kuene har tilgang på høy og vann
5. Sjekk at sauene har tilgang på høy og vann.
6. Sjekk at alle dyra har det bra og er friske

Plan avdelingsmøter			
Avdeling	Tidspunkt	Rom	Passer avd. barn
Små-Alvene	Mandager - partallsuker Kl. 11.45 - 12.45	Lekerom på avdelingen.	Kjersti eller Ingvild
Trollskogen	Torsdager - oddetallsuker Kl. 8.45 - 9.45	Møterommet Tunet	Hakkebakkeskogen
Hakkebakkeskogen	Torsdager - oddetallsuker Kl.9.45 - 10.45	Møterommet Tunet	Trollskogen
Bjørnehiet	Torsdager - partallsuker Kl. 9 -10	Personalrom Nøtteliten	Nøtteliten
Store-Alvene	Mandag - oddetallsuker Kl. 10 - 11	Pauserom Alveskogen	Alvebarna, Små-Alvene
Alvebarna	Mandager - oddetallsuker Kl. 9 - 10	Pauserom Alveskogen	Store-Alvene
Lilleputtskogen	Torsdag - oddetallsuker Kl. 11.30 - 12.30	Møterommet Tunet	Kjersti eller Ingvild
Nøtteliten	Mandag - oddetallsuker Kl. 11.45 - 12-45	Personalrom Nøtteliten	Kjersti eller Ingvild

Oversikt over bagedager	Reservert kjøkken:
Lilleputtskogen	Tunet: tirsdag/torsdag
Hakkebakkeskogen	Tunet: mandag
Trollskogen	Tunet: onsdag
Bjørnehiet	Se månedsplaner
Nøtteliten	Se månedsplaner
Små-Alvene	Mandag/tirsdag
Alvebarna	Torsdag
Store-Alvene	Se månedsplaner

Oversikt kanoer - avdeling	Dag reservert kanoer
Trollskogen	mandager
Bjørnehiet	onsdager
Store-Alvene og Alvebarna	fredager

Sommerturer			
Avdelinger	Turmål	Tidspunkt	Transport
<ul style="list-style-type: none"> Trollskogen Store-Alvene Bjørnehiet 	Tangen dyrepark e.l.	Juni	Innleid buss
<ul style="list-style-type: none"> Hakkebakkeskogen Alvebarna 	Jernbanemuseet med kjøring av Knerttitten og Tertitten	Juni	Innleid buss
<ul style="list-style-type: none"> Lilleputtskogen Små-Alvene Nøtteliten 	Tur i nærheten av barnehagen/på barnehagens område. Vi kjøre kanskje hest og kjerre (innleid), griller, og lekke med leker de ikke har lekt med før, mulig hoppeslott.	Juni	Vi går og bruker vogner til de som trenger det.

Arrangement i barnehagen			
Arrangement	Tidspunkt	Hva skjer?	Komite
Gårdsfest	27.09.19	Alle barna som ønsker får ri, kasting av hestesko osv	Kjersti Jan Sindre Simona Thea Hege Charlotte
Lucia	13.12.19	Felles luciamarkering i Alveskogen og på Tunet. Luciatog på morgningen for foreldre og søsken. Servering av lussekatter, gløgg og saft.	Bente Jonas Aina Stina Marianne Svein Ivar
Nissefest	17.12.19	Alle barn som vil kan kle seg ut som smånisser. Nissen kommer på besøk. I desember pleier fjøsnissen vår å henge opp postkasse i fjøset der avdelingene kan ønske seg noe sammen til sin avdeling. Er vi riktig heldig har nissen med seg noe i sekken sin som vi har ønsker oss. Nissegrøt til alle.	Kristine Siw Marita Charlotte Ingvild
Ski -og akedag	13.02.20	Alle samles i Alveskogen til skiløp, aking og pøsefest. Alle får diplom.	Tony Solfrid Mats Hege Linda Elise
Marihønadagen	20.05.20	Karneval i barnehagen	Ped.leder ansvar
Sommerfest	10.06.20	Fra kl 16 -18. Foreldre og søsken er velkommen. Samarbeid med foreldrerådet.	Kristin Ivar Lill-Hege Silje Mari V. Espen
Sosiale arrangement for ansatte eller barn	Ikke fastsatt	Varierende	Dace Kim Monica Olivia Siv Sara Hanne

Plan RIDING	
Avdeling	Tidspunkt
Trollskogen	Onsdager fra kl. 9
Hakkebakkeskogen	Fredager fra kl. 9
Bjørnehiet	Mandager fra kl. 9
Store-Alvene	Onsdager fra kl. 9
Lilleputtskogen	Tirsdager fra kl. 9
Små-Alvene	Torsdager fra kl. 9
Alvebarna	Torsdager fra kl. 9
Nøtteliten	Tirsdager fra kl. 9

Ansvarsliste skifte i båser ute eller inne, fjerne møkk

Avdelingen har ansvar for at dyrene har det rent og fint rundt seg

AUGUST		SEPTEMBER	
Kuer	Store Alvene	Kuer	Bjørnehiet
Gris	Trollskogen	Gris	Store Alvene
Hester	Nøtteliten	Hester	Små Alvene
Kanin-Tunet	Bjørnehiet	Kanin- Tunet	Trollskogen
Kanin- Alveskogen	Alvebarna	Kanin- Alveskogen	Store Alver
Geit	Alvebarna	Geit	Hakkebakkeskogen
Sau	Små Alvene	Sau	Lilleputtskogen
Marsvin	Lilleputtskogen	Marsvin	Nøtteliten
Høner	Bjørnehiet	Høner	Trollskogen
Vaktler	Hakkebakkeskogen	Vaktler	Alvebarna

OKTOBER		NOVEMBER	
Kuer	Trollskogen	Kuer	Alvebarna
Gris	Bjørnehiet	Gris	Nøtteliten
Hester	Lilleputtskogen	Hester	Bjørnehiet
Kaniner	Hakkebakkeskogen	Kaniner	Lilleputt
Geit	Store Alvene	Geit	Små Alvene
Sau	Nøtteliten	Sau	Hakkebakkeskogen
Marsvin	Små Alvene	Marsvin	Store Alvene
Høner	Alvebarna	Høner	Store Alvene
Vaktler	Alvebarna	Vaktler	Trollskogen

DESEMBER		JANUAR	
Kuer	Små Alvene	Kuer	Nøtteliten
Gris	Lilleputtskogen	Gris	Alvebarna
Hester	Hakkebakkeskogen	Hester	Store Alvene
Kaniner	Bjørnehiet	Kaniner	Trollskogen
Geit	Trollskogen	Geit	Lilleputtskogen
Sau	Trollskogen	Sau	Bjørnehiet
Marsvin	Alvebarna	Marsvin	Bjørnehiet
Høner	Nøtteliten	Høner	Hakkebakkeskogen
Vaktler	Store Alvene	Vaktler	Små Alvene

FEBRUAR		MARS	
Kuer	Hakkebakkeskogen	Kuer	Lilleputtskogen
Gris	Små Alvene	Gris	Hakkebakkeskogen
Hester	Alvebarna	Hester	Trollskogen
Kaniner	Nøtteliten	Kaniner	Små Alvene
Geit	Bjørnehiet	Geit	Store Alvene
Sau	Store Alvene	Sau	Alvebarna
Marsvin	Trollskogen	Marsvin	Hakkebakkeskogen
Høner	Lilleputtskogen	Høner	Bjørnehiet
Vaktler	Trollskogen	Vaktler	Nøtteliten

APRIL		MAI	
Kuer	Trollskogen	Kuer	Trollskogen
Gris	Trollskogen	Gris	Bjørnehiet
Hester	Bjørnehiet	Hester	Alvebarna
Kanin	Hakkebakkeskogen	Kanin- Tunet	Bjørnehiet
		Kanin- Alveskogen	Alvebarna
Geit	Nøtteliten	Geit	Hakkebakkeskogen
Sau	Store Alvene	Sau	Små Alvene
Marsvin	Alvebarna	Marsvin	Lilleputtskogen
Høner	Små Alvene	Høner	Nøtteliten
Vaktler	Lilleputtskogen	Vaktler	Store Alvene

JUNI		JULI	
Kuer	Hakkebakkeskogen	Kuer	Bjørnehiet
Gris	Små Alvene	Gris	Lilleputtskogen
Hester	Store Alvene	Hester	Små Alvene
Kanin-Tunet	Lilleputtskogen	Kanin- Tunet	Nøtteliten
Kanin- Alveskogen	Små Alvene	Kanin- Alveskogen	Store Alvene
Geit	Alvebarna	Geit	Store Alvene
Sau	Nøtteliten	Sau	Trollskogen
Marsvin	Nøtteliten	Marsvin	Trollskogen
Høner	Trollskogen	Høner	Alvebarna
Vaktler	Bjørnehiet	Vaktler	Hakkebakkeskogen

Aktivitetskalender

1. august 2020 til 31. juli 2021

Måned	Dato	Klokka	Aktivitet	For hvem
August	Onsdag 26.	Fra 14.30	Foreldrebesøk avdelingsvis. Velkommen på besøk på avdelingen 😊 Kaffe, te, saft, grønnsaker/frukt, kjeks	Foreldre og søsken
September	Freitag 4. Bhg. stengt	Hele dagen	Planleggingsdag	Ansatte
	Uke 37		Foreldremøte avdelingsvis	Foreldre ansatte
	Onsdag 23.	17-20	Personalmøte/dugnad bare for ansatte	Ansatte
	Freitag 25.		Gårdsfest	Barn, ansatte
Oktober	FORELDRESAMTALER			
	Freitag 23.		FN -dagen, avdelingsvis (24.)	Barn, ansatte
November	Onsdag 25.		Frist for svar vedr. juleferie	foreldre
	Freitag 27. Bhg. stengt	Hele dagen	Planleggingsdag (samkjørt m/kommunen)	Ansatte
Desember	Freitag 11.	7.30	Lucia	Barn, foreldre, søsken, ansatte
	Tirsdag 15.		Nissefest/grøttest	Barn, ansatte
Januar	Freitag 29. Bhg. stengt	Hele dagen	Planleggingsdag (samkjørt m/kommunen)	Ansatte
Februar	Freitag 5.		Samefolkets dag (6.feb)	Barn, ansatte
	Torsdag 11.		Ski og akedag	
	Torsdag 25.		Frist for svar vedr. påskeferie	Foreldre Ansatte
Mars	FORELDRESAMTALER			
	Uke 11 ?		Barnehagedagen 2021	Barn, ansatte
	Torsdag 25.	7.30-9.00	Gul dag. Påskefrokost avdelingsvis	Barn, foreldre, søsken, ansatte
	Uke 13		Påskeuka	
April	Freitag 16.		Frist for svar vedr. sommerferie	Foreldre Ansatte
Mai	Tirsdag 4.	17- 20	Personalmøte/dugnad bare for ansatte	Ansatte
	Freitag 14. Bhg. stengt	Hele dagen	Planleggingsdag	
	Uke 20-22		Fotografering	Barn
	Torsdag 20.		Marihønadagen: karneval 😊	Barn, ansatte
	Onsdag 26. Torsdag 27.	16.00- 19.00	Dugnad	Foreldre, ansatte
Juni	Uke 22-24		Sommerturer	Barn, ansatte
	Onsdag 2.	18	Foreldremøte for nye foreldre,	Nye foreldre styrer/daglig leder
	Onsdag 9.	16 - 18	Sommerfest/kunstutstilling	Barn,foreldre, søsken, ansatte
	Onsdag 16 - torsdag 17	17	Avslutning førskolebarn Underholdning/taler for foreldre, søsken, besteforeldre. Overnatting for skoleklubben i bhg	Barn, ansatte på avdelingene med skoleklubb, foreldre, søsken, besteforeldre Skoleklubb og ansatte
	Freitag 18. Bhg. stengt		Planleggingsdag	Ansatte
Juli	UKE 28, 29		Sommerstengt	